ORVOSKARI HIRMONDÓ

Pécs, 2009. március
XIX. évf. 2. szám
www.aok.pte.hu/hirmondo

TARTALOM

1848
(Kiss Tamás összeállítása)

A Kari Tanács ülése

TDK Házi Konferencia – 2009

Berde Botond professzor 90 éves
(dr. Schneider Imre)

International Evening – 2009
(Terje Kristensen)

Gyógyszerészhallgatók bálja és borverseny
(dr. Bozó Tamás)

70 éve nyitotta meg kapuit a Stomatológiai Intézet *(Deák Máté, Dezső Krisztina)*

A glaukómáról a világnap kapcsán
(dr. Ajtony Csilla)

Prof. Friedrich Cameron Luft látogatása
(dr. Balatonyi Borbála)

Prof. Fischer János emlékére
(dr. Makovitzky József, dr. Emődy Levente)

Gondolatok a 61-es úton
(dr. Dévay Attila)

Benke József: Az orvostudomány története
(dr. Vereczkei Lajos)

90 éves a Bauhaus *(MJ)*

■

Pályázatok

■

Nobel-díjasok

■

Intézeti, klinikai hírek

■

Tudományos közlemények

■

Sajtószemle

■

Az első borítón és középen Tám László: Petra, a nabateusok városa.
A hátsó borítón Dévay Attila fényképei
(lásd még a 23. oldalt)

Tisztelt Olvasók!

Európában, Johannes Gutenberg korszakalkotó találmányának megjelenésétől egészen az utóbbi néhány évtized technikai fejlődéséig, a fizika egyik alapjelenségét, a nyomóerőt használták fel az írásbeliség széleskörű elterjesztésére: létrejöttek a nyomdák, a sajtolóból kikerültek a sajtótermékek. Az írásművek létrehozói és olvasói, mi emberek a kezdetektől fogva törekedtünk ugyanakkor arra, hogy a sajtótermékekben foglalt gondolatok mentesek legyenek a fizikai és szellemi értelemben vett elnyomástól. A sajtószabadság annyira fontos volt 1848 márciusi ifjai számára is, hogy 12 pontba foglalt legfontosabb követeléseik között első helyet kapott.

1. Kívánjuk a sajtó szabadságát, censura eltörlését.

A sajtószabadság a polgárjogok egyik alapvető szimbóluma. A márciusi ifjak a forradalom napján az első pont nyomatékosítása végett indultak útnak és foglalták el Landerer nyomdáját. A korbeli Magyarországon cenzorok felügyelték a nyomtatott sajtót és megakadályozták a nemkívánatos írások publikálását. (A revizor nem szinonimája a cenzornak, mivel a revizor a külföldről beérkező könyveket és a könyvtári állományokat ellenőrizte.) Az áprilisi törvények elismerték a sajtószabadságot, amely a szabadságharc leverése után ismét megszűnt. Idén a forradalom és az azt megelőző évtized sajtójából mozaikokat felvillantva kívánunk tisztelegni a neves és névtelen történelemformálók előtt.

Kiss Tamás
könyvtáros

Magyar levelestár

„TEKINTETES SZERKESZTŐ ÚR”

Levelek a magyar sajtóról, 1790-1848

Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1990. Válogatta, a szöveget gondozta és a jegyzeteket írta *Fehér Katalin* és *Kókay György*

Utószó (Kókay György)

[...]

Széchenyi István nevéhez fűződik az első hazai, modern formájú, ívrétű újság létrehozása. A Jelenkor szerkesztését ugyan Helmeczy Mihály végezte, de – miként a közölt levelek is bizonyítják – Széchenyi élénk figyelemmel kísérte a lapot, ebbe is kívánt olykor írni (tehát nem csak a melléklapként megjelent Társalkodó-ba), sőt gondolt az újság megvásárlására is. Titkárához, Tasner Antalhoz írt levelei mindenesetre azt mutatják, hogy a hozzá közel álló lapoknak küldött cikkeire nagy gondot fordított, de ezenkívül a szerkesztő munkáját is igyekezett befolyásolni. Ez – miként a Felső Magyar Országi Minervá-val kapcsolatban Desewffy Józsefhez írt leveléből is kiderül – kiterjedt még a folyóirat külső jegyeire, formátumára és tagolására is. A szerkesztő elé példaképpen az Edinburgh Review-t állította.

Hogy a harmincas évek során még Széchenyi mérsékelt reformcikkei is fennakadtak a cenzúrán, bizonyítja a grófnak Stankovich János cenzorhoz írt levele. Ebben ugyan közli a kitörölt sorok helyére kért új, mérsékeltebb megfogalmazású szövegeket, de hozzáfűzi: „Már ha ezen ártatlan kis bökdösések sem csúszhatnak el, miket individualiter senki sem fog magára vehetni, akkor valóban kénytelen leszek írói pályámrúl – legalább Magyarországban – lemondani; mert szalmát adni eledelül a községnek, ha néha egy kis mag is esik ki tollambúl, nem vagyok képes, mit igen tisztelt Nagyságod maga is bölcsen átlátand.”

Az előzmények után végül is a Pesti Hírlap révén valósult meg az első igazi politikai újság hazánkban. Megalapítója, Kossuth, már korábban is igyekezett a sajtót felhasználni politikai célkitűzései érdekében, de kéziratos lapjainak nyilvánossága még nem volt kielégítő. Pedig Kossuth – miként Széchenyihez írt leveléből is kitetszik – az or-

PTE ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Decsi Tamás

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.
A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
Tel.: 536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031
Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

■ Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes
A belívben a külön nem jegyzett tavaszi virágok fényképei Barthó Loránd munkái.

sággyűlési tanácskozások számára szélesebb nyilvánosságot akart biztosítani. Ehhez első lépés a kézírásos „Országgyűlési Tudósítások litografikus kiadása lehetett volna, de ezt a kormány megakadályozta.

Politikai és publicisztikai célkitűzéseinek megvalósítására csak az 1841-ben alapított Pesti Hírlap-ban kerülhetett sor. E lap megjelenését a nyilvánosságot csak mérsékeltebben igényelt Széchenyi nyomban éles kritikával fogadta. Eötvös József levele – még a Kelet Népe megjelenése előtt – viszont azoknak a véleményét fejezte kik, akik szerint a Pesti Hírlap csak a „haladás megrögzött ellenei" körében nem nyert köztetszést.

Abból az időszakból, amikor Kossuthot elütötték az újság szerkesztésétől, és a Pesti Hírlap csak a „haladás megrögzött ellenei" körében nem nyert köztetszést.

Abból az időszakból, amikor Kossuthot elütötték az újság szerkesztésétől, és a pesti Hírlap a centralisták kezébe került, Eötvös és Szalay leveleiből értesülünk a továbbra is ellenzéki újság szerkesztésének gondjairól. E levelezés során mindig és újra felbukkan a nagy ellenfél: Kossuth neve. 48-hoz közeledve azonban a levelekben az egykori vetélytárs egyre inkább szövetségesként bukkan fel, aki esetleg ismét átveszi a Pesti Hírlap szerekesztését. 1848 februárjában Eötvös Széchenyihez írt levelében olvassuk: „Én azt, hogy Kossuthnak lapja nem volt, mindig bajnak tartám, s úgy hiszem most is, hogy ezáltal csak Landerer erszénye nyert, s en eszméink... Ha Kossuth vagy pártja jelenleg lapért folyamodik, azt tőle megtagadni sem nem illő, sem nem tanácsos." Ugyanis ha Kossuth nem jut orgánumhoz, „kénytelen vagyunk neki megnyitni hasábjainkat".

A történelem néhány héttel később eldöntötte a kérdést: a márciusi forradalomban szabaddá vált a sajtó, és Kossuth előtt nemcsak a Pesti Hírlap hasábjai nyílhattak meg. Azok az eszmék, gondolatok, amelyek mind ez ideig csak kéziratos formában, levelekben, legszűkebb „nyilvánosság": mindössze két ember között terjedhettek az országban – ha csak átmenetileg is –, bevonulhattak a sajtó hasábjaira.

Mint ahogy bevonultak a kor legnépszerűbb irodalmi folyóirataiba is azok az írók és költők, akik az 1848-as forradalom előkészítéséből, majd magából a forradalomból is kivették részüket. Irodalomtörténeti eseményt tükröz az a pár soros levél, amelyben 1842-ben „Petrovics Sándor tanuló" aláírással Petőfi költői fellépéséről olvashatunk. Miután a Regélő Pesti Divatlap szerkesztője válaszra se méltatta jelentkezését, az ifjú költő Bajza Athenaeum-ához juttatta el négy versét, s ott már felismerték tehetségét és sorra közölték verseit. Nemsokára már versenyeztek érte a szerkesztők, s előbb a Pesti Divatlap, majd az Életképek igyekezett kizárólagosan magához kötni. Jókai leveléből értesülünk a Tízek Társaságnak elhatározásáról, mely szerint a fiatal írók önálló orgánum alapítására törekedtek, hogy megszabaduljanak a lapkiadók önkényétől.

Összeállításunk utolsó darabjai a két nagy költőbarát, Arany és Petőfi leveleit idézik, bepillantást engedve a történelmi napok sajtóviszonyaiba is. Különösen figyelemreméltóak azok a gondolatok, amelyeket A Nép Barátja című, a kormány által létesített néplap kapcsán a két költő papírra vetett. Petőfi éles kritikája a fentről irányított néplappal kapcsolatban ugyanúgy sokat mond a mai olvasónak, mint Arany rendkívül modern és demokratikus, a népet valóban tisztelő megállapításai. Arany hamar felismerte, ahogy Táncsics lapja, a Munkások Újsága ellenében hozták létre A Nép Barátját, és ha mint szerkesztőtárs nem is tudott hatni Vas Gerebenre, leveleiben kifejtett elvei ma is időszerűek és érvényesek. Ezekből a nép megbecsülése és a valóságnak megfelelő tájékoztatás igénye tükröződik. „Mindig az volt a baja népünknek , hogy titkolóztak előtte, nem fedeztük fel a dolgok valódi állását, és ezáltal nem engedtük kifejteni a közérzést."

[...]

PEST

JELENKOR.

33ik szám

1848.

F. eszt. april 1jétül junius végéig terjedő évnegyedes folyamára testvérlapjainknak előfizethetni Budapesten boriték nélkül: 2 fr. 40kr., postán boritékosan hetenként 2szeri kuldéssel: 3 fr.40 kr.,hetenként 4szeri kuldéssel 4 fr. pp. Pesten uri-utcza 433d. sz. Trattner-Károlyi ház első emeletén bárminő biztos alkalom vagy szorgalmkocsi által.

A Jelenkor es Társainkuló szerkesztősége.

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

1053.

Martius 16. 1848.

PESTI HIRLAP.

Előfizetési felhivás.

Folyó évi aprilis' 1-sö napjával kezdödő szokott évnegyedi előfizetés a' „Pesti Hirlap" april-juniusi folyamára Budapesten boriték nélkül 2 ft 48 kr, postán boritékban hetenként 2-szer kuldve: 3 ft 42 kr, hetenként 3-szer kuldve: 4 ft 6 krral pengöben elfogadtatik Pesten, a' kiadóhivatalban (hatvanutcza Horváth-ház 583. sz.) és minden kir. postahivatalnál.

Landerer Lajos,
a' Pesti Hirlap' kiadótulajdonosa.

KOSSUTH HIRLAPJA.

1. szám.

Pesten, szombaton

Julius' 1. 1848.

MUNKÁSOK UJSÁGA.

15. szám. Budapest, julius 9-kén. 1848.

A' kormány az országért van, tehát fölötte a' nemzet mindenkor intézkedhetik.

Budapesten, junius 18. 1848. 3. szám

NÉP BARÁTJA.

Petőfi Sándor Bajza Józsefnek

Tekintetes Szerekszto Úr!

Kecskemét. Mart. 14n 1843.

Van szerencsém néhány dalt küldeni, azon alázatos kérelemmel, hogy szigorú vizsgálat utána, ha lesz, mely világot látni érdemes, azt az Athenaeum-ba fölvenni, s ha jut, közölök a Honderű-nek is adni méltóztassék. – Bátorkodom erre a Tekintetes Urat kérni, minthogy Petrichevich választásában nemigem bízom; s üres munkával a közönséget fárasztani nemn akarnám. S ha egy sem érdemes? jó; maradjon mind homályban. Inkább semmi, mint rossz. – Három versem közöl, mely még ki nem jött, kérem a Könyeim s Újság címűt örökre kihagyni az Ath.-ból; nagy ellenszenvem támadt irántok. Nem tudom, mit ér az Első szerep" című; de örülnék, ha méltó volna a megjelenésre, mert első fölléptemre emlékeztet. Egyébiránt Tekintetes Úr ítéletére bízom.

Fejérvárt odahagyók, s Kecskemétre jövénk, hol nem a legjobban megy társaságunknak. A színészetben, noha még csekély, de mégis észrevehető haladásom; egypárszor már volt szerencsém a közönség figyelmét megnyerni, megtapsoltatni, mi négyhónapos színésznek elég. Folyó hó 23n lesz jutalomjátékom,

nagy üggyel-bajjal, de mégis kivívtam, hogy Lear legyen. A bohócot játszandom benne, amit megkapni szinte nem kevés küzdésembe került; mert mennyi az ármány a színészetnél. Gyakran jajdulok föl: isteni művészet, mért ördögök papjaid!

Minthogy éppen jó alkalom van (Szabó József igazgatóm van Pesten), bátorkodom a Tekintetes Urat kérni, méltóztatnék az Ath. azon számait elküldeni, melyekben verseim vannak. A múlt év első feléből 1 szám, a másodikból 2 szám, s az ideiből szinte kettő.

Színésztársaim kételkednek, hogy én volnék az a Petőfi, kinek az Athenaeum-ban versei jőnek. Kételkedjenek! Keveset törődöm rajt, nem nekik írok.

Ha terhére nem lesz Tekintetes Úrnak, könyörgök, méltóztassék megírni, melyek jőnek ki verseim közöl az Ath.-ban s Honderű-ben. Munkáim megválasztásában még egyszer a legnagyobb szigorúságot kérve, maradok a Tekintetes Úrnak

tisztelő szolgája
Petőfi Sándor

Gróf Széchenyi István Tasner Antalnak

Pozsony, 1843. december 7.

Barátom, nincs időm részletes lenni, és azért ad rem.

Én a Jelenkor-t vagy meg akarom vásárlani, vagy bérbe venni például 4-5 évre. Az elsőt jobban szeretném. Beszéljen Helmeczivel tüstént, komolyan és okosan. Wenn er kein Esel ist, so soler nicht überbieten und zugreifen. Hozza ezt minél előbb tisztába... de ha legnagyobb titokban nem marad a dolog – mondja meg ezt Helmeczinek – recedálok mindenről.

Iparkodjék tehát nékem minél előbb és minél több szigorúsággal megírni, mit kíván Helmeczi az újságért semel pro semper és mit évenkinti bérért 3,4 usque 10 évre.

Isten áldja.
Széchenyi István

Arany János Csengery Antalnak

Szalontán, április 18-án 1847.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Nagyszalonta, egyike bihar megye legnépesb mezővárosainak, romokban hever. Tegnap, folyó hó 17-én, délben egy bélyeges életű személynek a város szélén feküdt viskójából röpíté a lángokat egy irtózatos déli szél, melyek villámgyorsan tűzbe boríták az egész várost; úgy, hogy kevesebb mint két óra alatt több ezer háznál – ide nem értve a számtalan gazdasági épületeket – lett a pusztító elem áldozatává; azok közt több cserépfedelű épület is. Leégett templomunk, tornyostul, harangjaink leolvadtak, részint lehullva széttöredeztek, leégett városházánk, minden okleveleinkkel, számadási és egyéb irományainkkal, jegyzőkönyveinkkel egyetemben, az egyik lelkészi lak, a megyei raktár, a raktár biztosi lakkal együtt. Veszteségünk felszámíthatatlan, ínségünk kimondhatatlan.

Mely szomorú tudósítást becses lapjában közhírré tenni s ezáltal a segélyezésre minden emberbarátot felhíni, egyszersmind a begyűlendő adományokat elfogani ne terheltessék. Ki, midőn hivatalos megbízásomnál fogva is, erre tisztelettel felkérném, maradtam alázatos szolgája

Arany János
Szalonta város másodjegyzője

Petőfi Sándor Arany Jánosnak

Pest, marcius 21. 1848.

Öcsém, Jankó!

Megvallom, nagyon kár volt azzal fárasztanod magad, hogy más ember levelét lemásold s azt nekem elküldd. Ha azt gondolod, hogy én a pletykákban gyönyörködöm, titanilag csalatkozol. Azért semel pro semper, hagyjuk el a pletykákat. Kivált ily időkben! forradalomban! Forradalom van, Barátom, s így képzelheted, mennyire vagyok elememben? ... Sokan el akarják mozgalmainktól e nevet disputálni, és miért? mert vér nem folyt. Ez csak dicsősége a dolognak, de a dolgot nem változtatja meg. Én forradalomnak tartok minden erőszakos átalakulást; márpedig mi erőszakkal vívtuk ki a sajtószabadságot és Stancsics kibocsátását. Hogy ellenszegülés nem történt, ez csak azt mutatja, hogy az ellen vagy teljesen átlátta tehetetlen gyöngeségét, vagy gyáva volt megtámadni bennünket. Hah, ha láttad volna, midőn a comité du salut publicből a deputatio megjelent ezrek és ezrek kíséretében követeléseivel, milyen halvány volt s mint reszketett a nagyméltóságú helytartótanács! ... De én most nem érek rá jhosszan írni, csak azt adom tudtodra, hogy Coriolan-omat már nyomját, s ott az első cím ez: „Shakespeare összes színművei, fordítják Arany, Petőfi és Vörösmary", hát ehhez tartsd magad. Készítsd el vagy János király-t vagy A windsori víg nők-et, hogy annak idejében, ha szükség lesz rá, elküldhesd. A mutatványt mért nem küldted János király-ból? s átaljában mért nem írsz, he? – A később fordítandó művekről majd később beszélünk. tisztelünk, csókolunk benneteket. Isten ójon, kedves Barátom, minden veszedelemtől ott a kemence mögött. Írj minél elébb!

Igaz barátod
Petőfi Sándor

Petőfi Sándor

15-DIK MÁRCIUS, 1848

Magyar történet múzsája,
Vésőd soká nyúgodott.
Vedd föl azt s örök tábládra
Vésd föl ezt a nagy napot!

Nagyapáink és apáink,
Míg egy század elhaladt,
Nem tevének annyit, mint mink
Huszonnégy óra alatt.

Csattogjatok, csattogjatok,
Gondolatink szárnyai,
Nem vagytok már többé rabok,
Szét szabad már szállani.

Szálljatok szét a hazában,
Melyet eddig láncotok
Égető karikájában
Kínosan sirattatok.

Szabad sajtó!... már ezentul
Nem féltelek, nemzetem,
Szívedben a vér megindul,
S éled a félholt tetem.

Ott áll majd a krónikákban
Neved, pesti ifjuság,
A hon a halálórában
Benned lelte orvosát.

Míg az országgyülés ott fenn,
Mint szokása régóta,
Csak beszélt nagy sikeretlen:
Itt megkondult az óra!

Tettre, ifjak, tettre végre,
Verjük le a lakatot,
Mit sajtónkra, e szentségre,
Istentelen kéz rakott.

És ha jő a zsoldos ellen,
Majd bevárjuk, mit teszen;
Inkább szurony a szivekben,
Mint bilincs a kezeken!

Föl a szabadság nevében,
Pestnek elszánt ifjai!...-
S lelkesülés szent dühében
Rohantunk hódítani.

És ki állott volna ellen?
Ezren és ezren valánk,
S minden arcon, minden szemben
Rettenetes volt a láng.

Egy kiáltás, egy mennydörgés
Volt az ezerek hangja,
Odatört a sajtóhoz és
Zárját lepattantotta.

Nem elég... most föl Budára,
Ott egy író fogva van,
Mert nemzetének javára
Célozott munkáiban.

S fölmenénk az ős Budába,
Fölrepültünk, mint sasok,
Terhünktől a vén hegy lába
Majdnem összeroskadott.

A rab írót oly örömmel
S diadallal hoztuk el,
Aminőt ez az öreg hely
Mátyás alatt ünnepelt!

Magyar történet múzsája,
Vésd ezeket kövedre,
Az utóvilág tudtára
Ottan álljon örökre.

S te, szivem, ha hozzád férne,
Hogy kevély légy, lehetnél!
E hős ifjuság vezére
Voltam e nagy tetteknél.

Egy ilyen nap vezérsége,
S díjazva van az élet...
Napoleon dicsősége,
Teveled sem cserélek!

Pest, 1848. március 16.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsának ülése

2009. február 18.
(A szavazatok sorrendje: igen, nem, tartózkodás)

1./ Egyetemi docensi pályázatok véleményezése

Dr. Koppán Miklós Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	75	0	1
Dr. Pámer Zsuzsanna Szemészeti Klinika	74	0	2
Dr. Vámhidy László Mozgásszervi Sebészeti Intézet Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikai Tanszék	73	1	2

2./ Honoris causa doktori cím adományozása

Dr. Pier Giorgio Natali egyetemi tanár	70	2	3

3./ Címzetes egyetemi tanári címek adományozása.

Dr. Engert Zoltán osztályvezető főorvos	74	0	2
Dr. Gulyás Gusztáv főorvos	74	0	2
Dr. Szekeres György főorvos	74	1	1

4./ Címzetes egyetemi docensi címek adományozása

Dr. Bogner Barna főorvos	74	1	1
Dr. Buzogány István főorvos	75	0	1
Dr. Chen Zhen főorvos	20	41	12

5./ Meghívott oktatói cím adományozása

Dr. Szentpétery András egyetemi docens Fogászati és Szájsebészeti Klinika	75	0	1

6./ A költségtérítéses gyógyszerképzés 2010/11. évi tandíjának módosítása

Az előterjesztő, *dr. Perjési Pál* tájékoztatta a tanácsot: a négy gyógyszerészképző hely vezetői közötti szoros együttműködés eredményeként született meg a döntés: „2009-től kezdődően minden gyógyszerészdiplomával rendelkező kollégánk a szakmához kötött doktori címet kap, illetve viselhet.”
A gyógyszerészképzés díja a 2009/2010-es tanévben 650.000 Ft. Ez emelkedik 2010-től 700.000 Ft-ra.
Az Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a költségtérítéses gyógyszerészképzés 2010/11. évi tandíjának módosítására tett javaslatot.

7./ Intézet névváltoztatási kérelem

Az Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta az Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézet névváltoztatási kérelmére tett előterjesztést, hogy a jövőben Orvosi Genetikai Intézet névre változik.

8./ Ritka Betegségek Nemzeti Koordináló Kutatócsoport létrehozása.

Az Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta az Orvosi Genetikai Intézeten belül a nem önálló Ritka Betegségek Nemzeti Koordináló Kutatócsoport létrehozását.

9./ Orvosi Biotechnológiai intézeti tanszék létesítése.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanács egyhangúlag támogatta a nem önálló Orvosi Biotechnológiai tanszék létesítésére tett javaslatot.

A Tanári Testület és a Doktori Tanács ülésének összefoglalóját reményeink szerint a következő számban közöljük.

A TDK-ról a Házi Konferencia kapcsán

Számok, adatok

Február 19-21 között került sor a TDK Házi konferenciájára, melyen hét kategóriában húsz szekcióra osztva összesen 113 előadás hangzott el. Az érdeklődők a legtöbb előadást ezúttal is a konzervatív klinikai orvostudományok kategóriában hallgathatták meg. Örömteli újdonság volt a gyógyszerész-hallgatók kezdeményezésére külön gyógyszerészeti szekció elindítása, valamint az angol és német nyelvű képzésben résztvevő hallgatók immár állandónak tekinthető szereplése. A kari regisztrált TDK hallgatók kb. 2/3-a szerepelt a konferencián.

A zsűri a kialakult hagyománynak megfelelően az előadások egyharmadát díjazta, akik közül huszonhat 1. és 2. díjas előadó jutott tovább az áprilisban Pécsen rendezendő OTDK-ra.

(Szubjektív megjegyzés a pontozástól és az almának a körtével való összehasonlításától berzenkedő TDK-elnöktől: a verseny természetéből adódóan csak kevesek azok, akik az áhított díjat megszerezhetik, és többen érezhetnek csalódást. Ne tegyék – nem egy 8-9 perces előadás által keltett egyszeri benyomás pontszámai adják egy munka értékét, hanem a belefektetett munka, kitartás és a megszerzett tudás. Hát hogy lehetne ez kudarc?)

Regisztráció, jelentkezés

A tavalyihoz hasonlóan a mostani házi konferenciára is kizárólag online jelentkezést fogadtunk el. Az akkori tapasztalatok sokat segítettek abban, hogy a Kari Informatikai Csoport közreműködése révén elenyészően kevés technikai probléma merült fel. A rendszer nagy segítséget jelentett a konferencia-kiadvány megszerkesztésében és kinyomtatásában, amiért az ÁOK Nyomda munkatársainak tartozunk köszönettel.

Az örökös gond: a zsűri

Az informatikai-technikai háttér javulása mellett krónikus nehézséget jelent a megfelelő létszámú zsűri összeállítása, és ez idén sem volt másképp. Tudatában vagyunk annak, hogy a megszaporodott adminisztratív és egyéb teendők, ügyelet, oktatás, továbbképzések a nap véges számú óráiból vesznek el időt. Ugyanakkor a TDK-munka eredményességét nagymértékben segítené, ha a klinikák és intézetek megfelelő tapasztalattal rendelkező oktatóinak egy része a munkabeosztásában a konferencia időpontját is figyelembe venné. Ezért a TDK vezetősége a következőkben a rendezvény szervezésekor ismételten fogja kérni az adott klinikák és intézetek vezetőinek együttműködését. **A TDK vezetősége ezúton is köszönetét fejezi ki mindazon oktatóknak, akik a hétvége ellenére vállalták a több napon keresztül estébe nyúló zsűrizés sokszor kimerítő és nehéz feladatát.**

A konferencia rangjának fokozásához szekció-elnökként azon professzorainkat is bevontuk, akik a TDK munka támogatásában évtizedekre visszatekintő elkötelezettségükről tettek tanúbizonyságot. Az ő tapasztalataikra, észrevételeikre és a segítő tanácsaikra a továbbiakban is számítunk. **Köszönjük a mostani konferenciában nyújtott munkájukat.**

Növekvő létszám, változó kaleidoszkóp.

Az elmúlt évek TDK-konferenciáin folyamatosan növekedő létszám mellett érdekes átrendeződés figyelhető meg. Több klinikai témájú munka erőteljesebb elméleti intézeti együttműködéssel, illetve több elméleti intézeti kutatás közvetlenebb klinikai kapcsolattal jött

melyben a megfelelő színvonalú TDK-munkát négy félévben elszámolható felmenő rendszerű tantárgyként kívánja elismerni. Az elkövetkező két félév tapasztalatainak feldolgozása után kerül sor a 3-4. modulok meghirdetésére. Bízunk benne, hogy a tárgy megjelenése tovább erősíti a TDK mozgalom presztízsét. A TDK vezetősége a tudományos diákköri tevékenységhez kapcsolódó támogatásáért köszönetét fejezi ki a dékáni vezetésnek.

A kari TDK vezetőség
Dr. Balogh Péter
Dr. Gömöri Éva
Dr. Grama László
Dr. Illés Zsolt
Dr. Sipos Katalin

létre. Néhány, jelentős TDK-s múltra visszatekintő intézetből és klinikáról a korábbi évekhez képest kevesebb hallgató vett részt, amit azonban ellensúlyozott olyan kutatóhelyek felbukkanása és sikeres szereplése, ahol eddig nem volt jellemző a TDK-s tevékenység.

Házi konferencia után OTDK

Bízunk benne, hogy a 2 évvel ezelőtti, budapesti OTDK után idén hazai pályán is sikerül eredményes TDK-szerepléssel öregbíteni a pécsi medikus-kutatók hírnevét. Bár a tavaszi szünet idejére esik, ezúton is kérjük a mozgalom iránt érdeklődő oktatókat, hallgatókat, hogy látogassák a rendezvényt, és jelenlétükkel támogassák hallgatótársaik sikerét. Szeretnénk megmutatni, hogy a valódi értékekkel bíró TDK résztvevőiként van mire büszkének lennünk.

Külföldi kitekintés

Karunk TDK-s hallgatói az elmúlt évben is több külföldi hallgatói konferencián öregbítették a pécsi kutató medikus-képzés hírnevét. Így többen vettek részt Groningenben (Hollandia), Kolozsváron, Túrócszentmártonban, Zágrábban és Portoban rendezett találkozókon. Hasonló konferenciák Pécsen való megrendezése (akár egy-egy témakörön belül is) elősegítheti egyéb társintézményekkel való kapcsolatok kialakítását.

A TDK-munka mint tantárgy?

A kreditrendszerű oktatás karunkon is jelentősen átstrukturálta a hagyományos orvosképzést, melyben az elsajátítható tárgyak kiválasztása során nem okvetlenül a tárgy hasznossága, hanem az elektív-fakultatív tárgyak előírt arányának érvényesülése volt a döntő szempont. Így a személyes ambíció által motivált TDK-munka és az adminisztratív követelmények kényszer-szülte dilemmájában gyakran az utóbbi érvényesült, az előbbi nyilvánvaló értékei, perspektívái és haszna ellenére. Az ellentmondás feloldására, a dékáni vezetés javaslatára és vele együttműködésben, a TDK vezetősége a TDK SZMSZ és a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásainak megfelelő tantárgy-csomag tervét dolgozta ki,

A 2008-9-es tanév házi TDK konferencia eredménye és helyezettjei:

Molekuláris biológia, sejtbiológia, fejlődésbiológia, biofizika, biokémia, immunológia

Cellular, molecular and developmental biology, biophysics, biochemistry, immunology

Elismerő oklevél

Tihanyi Réka (V), Fogászati és Szájsebészeti Klinika: Szájpad-, és ajakhasadékkal születettek nyálmintáinak proteomikai vizsgálata. Témavezető: *dr. Márk László, dr. Szabó Gyula Tamás*

Sándor Barbara (IV), Anatómiai Intézet: A hypophysis adenilát ciklláz aktiváló polipeptid (PACAP) sejttúlélésre kifejtett hatásának vizsgálata hypoxiás és ischemiás vesekárosodásban. Témavezető: *dr. Horváth Gabriella, dr. Rácz Boglárka*

George Hayek, University of Pecs, Medical Chemistry and Biochemistry, Pecs, Hungary: Effect of PACAP in retinal degeneration in neonatal rats – In Vivo study. Supervisor: *Boglárka Rácz*

Meggyes Mátyás (III), Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet: Természetes ölősejtek (NK) összehasonlító vizsgálata sikeres vagy sikertelen mesterséges megtermékenyítésen átesett nőkben. Témavezető: *dr. Szereday László*

Dányádi Bese (IV), Anatómiai Intézet: Urokortin-2 neuroprotektív hatása ischaemia okozta retinális degenerációban - Molekuláris mechanizmusok a morfológia tükrében. Témavezető: *dr. Lubics Andrea,* ÁOK Anatómiai Intézet, *dr. Atlasz Tamás* TTK Sportbiológia Tanszék, *Szabó Alíz,* ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Somogyi Dániel (V), Fogászati és Szájsebészeti Klinika: Periodontális fibroblaszt sejtek válasza nyomásos mechanikai terhelésre. Témavezető: *prof. Szabó Gyula, dr. Berta Gergely*

Szilvia Erdelyi-Botor, University of Pécs, Medical School, Pécs, Hungary: Purification, structure and nanomechanics of ex-vivo amyloid fibrils. Supervisor: *dr. Miklós Kellermayer*

Rapp Judit (III), Igazságügyi Orvostani Intézet: Vérminta korának meghatározása RNS degradáció segítségével. Témavezető:

Sipos Katalin, Poór Viktor Soma

Kellermayer Blanka (III), PTE TTK Biológia Tanszék, Neurológiai Klinika: A HNMT C314T polimorfizmus asszociáció vizsgálata Th1 és Th2 autoimmun kórképekben és hatása az immunválaszra. Témavezető: *dr. Illés Zsolt*

Péter Márton Balázs (III), Orvosi Biológiai Intézet: Nitrogén-oxid indukálta apoptózis vizsgálata vad-típusú és p53-negatív PC12 sejtekben. Témavezető: *Bátor Judit, Varga Judit*

III. helyezett

Horváth Andrea (II), Biofizikai Intézet: Aß25-35_N27C amiloid fibrillumok epitaxiális növekedési kinetikája. Témavezető: *dr. Kellermayer Miklós, ifj.*

Karishma Seomangal, University of Pecs, Department of Anatomy, Pecs, Hungary: Expression of Cryptochromes in the chicken pineal clock: Effects of Changes in the light/dark conditions. Supervisor: *dr. András Nagy*

II. helyezett

Tóth Eszter (IV), Immunológiai és Biotechnológiai Intézet: Természetes és betegség asszociált topoizomeráz I ellenes autoantitestek epitóptérképezése. Témavezető: *prof. Németh Péter, prof. Czirják László, dr. Czömpöly Tamás*

Kanizsai Andrea (V), Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet: Poli(ADP-ribóz)-polimeráz gátlók hatásának vizsgálata egyes jelátviteli útvonalakra cuprizone kiváltotta sclerosis multiplex egérmodellben. Témavezetők: *Doppler Hella, Berente Zoltán, Vető Sára, ifj. Gallyas Ferenc*

Kiss Tünde (V), Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet: Klebsiella pneumoniae elleni vakcina-jelölt törzsekprotektivitásának és immunogenitásának jellemzése. Témavezető: *dr. Nagy Gábor*

I. helyezett

Fisi Viktória (V), Immunológiai és Biotechnológiai Intézet: A komplement szerepe a MARCO szövet-specifikus transzportjában. Témavezető: *dr. Balogh Péter*

Morfológia, patomorfológia, morfológiai diagnosztika
Morphology, pathomorphology, morphological diagnostics

Elismerő oklevél

Siptár Miklós (VI), Radiológiai Klinika: Virtuális navigációs technika és ultrahangos kontrasztanyagok az intervenciós radiológiában. Témavezető: *dr. Harmat Zoltán*

Varga Andrea Barbara (I), Igazságügyi Orvostani Intézet: Digitális mikroszkópia a PTE Igazságügyi Orvostani Intézetében. Témavezető: *dr. Huszár András*

Ilja Konstantin Jewgenow, ÁOK German program, 2nd year, PTE ÁOK, Central Electron Microscopic Laboratory, Pécs, Hungary: A light microscopic study of the pre- and postnatal myelination in the human hippocampal formation. Supervisor: *Hajnalka ÁbrahÁm*

Beuche Sebastian, AOK German programm, 2nd year, University of Pecs, Central Electron Microscopic Laboratory, Pecs, Hungary: Myelination in the human the fusiform gyrus. Supervisor: Hajnalka Ábrahám

Bánki Eszter Márta (IV), Csanaky Katalin Andrea, Anatómiai Intézet: A PACAP neuroprotektív hatása diabetes-indukálta retinadegeneráció esetén patkányban. Témavezető: *dr. Kiss Péter,* PTE-ÁOK; *Szabadfi Krisztina,* PTE-TTK

Stefanovits Ágnes (VI), Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika: A méhnyak citológiai vizsgálatainak és HPV státuszának korrelációja a konizátumok szövettani eredményeivel. Témavezető: *dr. Gőcze Péter*

III. helyezett

Kellermayer Zoltán (V): Immunológiai és Biotechnológiai Intézet: Nyirokszövet-indukáló sejtek (LTi) azonosítása és stromális környezete SCID egerek perifériás nyirokszövetében. Témavezető: *dr. Balogh Péter*

II. helyezett

Sarlós Donát Péter (III), Immunológiai és Biotechnológiai Intézet: Lymphocyta-recirkuláció stromális elemeinek vizsgálata többszörös jelöléses fluoreszcens technikával és morfometriai módszerekkel egér lépben. Témavezető: *dr. Balogh Péter*

I. helyezett

Horváth Gábor (IV), Anatómiai Intézet: Posztnatális ingergaz-

dag környezet védő hatása nátrium-glutamáttal előidézett retinakárosodás ellen újszülött patkányokban. Témavezető: *dr. Reglődi Dóra, dr. Kiss Péter,* Anatómiai Intézet, PTE-ÁOK; *Atlasz Tamás,*Sportbiológia Tanszék, PTE-TTK

Élettan, kórélettan, gyógyszertan, laboratóriumi diagnosztika
Physiology, pathophysiology, pharmacology, laboratory diagnostics

Elismerő oklevél

Pauka Dénes (III), Igazságügyi Orvostani Intézet: 'HMBE' - Bonctani egységdoboz. Témavezető: *dr. Benkő András*

Habon Kata (V), Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika: Az endokrin metabolom vizsgálata, különös tekintettel a PACAP és származékainak kimutatására. Témavezető: *dr. Németh Adrienne, dr. Márk László*

Répásy Balázs (V), Kórélettani és Gerontológiai Intézet: Telítetlen ketonok hatása a MIF citokin, illetve tautomeráz aktivitására. Témavezető: *dr Garai János, dr Lóránd Tamás*

Füredi Gábor (VI), Szívgyógyászati Klinika: Az adrenomedullin fokozott expressziója a miokardiumban növeli a szívizom-kontraktilitást. Témavezető: *dr. Szokodi István*

Kulcsár Kinga (VI), Laboratóriumi Medicina Intézet: A szolubilis fehérjék változása időskori cataractás szemlencsékben. Témavezető: *dr. Ludány Andrea, dr. Kőszegi Tamás*

Hanna Sophia (V), *Németh Lívia,* Élettani Intézet: Íz-ingerlés kiváltotta agyi aktivitásváltozás: humán fMRI vizsgálat. Témavezető: *dr. Karádi Zoltán, dr. Szalay Csaba*

Molnár Ádám (III), *Bárdosi Réka* (V), Élettani Intézet: A Neurotenzin hatásának vizsgálata Morris-féle úsztatási tesztben és passzív elhárító szituációban. Témavezető: prof. *Lénárd László, dr. László Kristóf*

Bartha Zoltán Levente (IV), *Cséplő Péter,* Kórélettani és Gerontológiai Intézet: Centrálisan adott corticotropin releasing factor hatása a hőszabályozásra és a táplálékfelvételre. Témavezető: *dr. Pétervári Erika*

Dékány Helga (VI) Laboratóriumi Medicina Intézet: A könny fehérjék vizsgálata mint diagnosztikus eszköz a laboratóriumi medicinában. Témavezető: *dr. Ludány Andrea, dr. Kőszegi Tamás, dr. Szabó Zoltán*

Csulak Fruzsina (V), Fogászati és Szájsebészeti Klinika: Pubertáskorú páciensek nyálmintáinak proteomikai vizsgálata. Témavezető: *dr. Márk László, dr. Szabó Gyula Tamás*

*Stemler Magdolna (*V), Anaesthesiológiai és Intenzív Therápiás Intézet: A hemoglobin centrális vénás szaturációjának élettani értékei félrevezetőek lehetnek narkózis alatt. Témavezető: *prof. Molnár Zsolt, dr. Mikor András*

Buzási Péter (V), *Szabó Dávid,* Bioanalitikai Intézet: Sejtek kapilláris elektroforézise mikroszkóp segítségével. Témavezető: *prof. Kilár Ferenc*

Keresztes Dóra (IV), *Németh Lívia, Hideg Barnabás, Csulak Tímea, Faragó Bence,* Élettani Intézet: A mediodorzális prefrontális kéreg idegsejtjeinek exogén és endogén kémiai érzékenysége. Témavezető: *dr. Karádi Zoltán, dr. Nagy Bernadett*

Cséplő Péter (VI), *Schjottelvik Tore,* Kórélettani és Gerontológiai Intézet: Tápláltsági állapottól függő leptinhatások. Témavezető: *prof. Székely Miklós, dr. Pétervári Erika*

Kormos Viktória (IV): Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet: A hipofízis adenilát cikláz-aktiváló polipeptid-38 szerepének vizsgálata egér nocicepció modellekben. Témavezető: *dr. Helyes Zsuzsanna, dr. Sándor Katalin, dr. Gaszner Balázs*

Markovics Adrienn (VI): Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet: A kortisztatin és a szomatosztatin hatásainak összehasonlítása in vitro és in vivo gyulladásmodellekben. Témavezető: *dr. Helyes Zsuzsanna, dr. Sándor Katalin*

III. helyezés

Sevinç, Selim (III), *Kiss Huba* (VI), Univerity of Pécs, Physiology, Pécs, Hungary: Comparison of visual acuity in preterm and full-term infants. Supervisor: *dr. Mikó-Baráth Eszter, dr. Jandó Gábor*

III. helyezett

Heil Zsófia (VI), Anaesthesiológiai és Intenzív Therápiás Intézet: A vena cava superiorban és inferiorban mért centrális vénás oxigénszaturáció közötti kapcsolat. Témavezető: *prof. Molnár Zsolt, dr. Leiner Tamás*

Gyenge Márton (IV), *Kiss Huba* (VI), Élettani Intézet: A pixelméret hatása a dinamikus random pont korrelogramra adott vizuális kiváltott válaszokra. Témavezető: *dr. Jandó Gábor, dr. Markó Katalin*

II. helyezett

Csanaky Katalin Andrea (IV), *Bánki Eszter Márta,* Anatómiai Intézet: Hypophysis adenilát cikláz aktiváló polipeptid (PACAP) kimutatása vérplazma és anyatej mintákból. Témavezető: *Helyes Zsuzsanna,* Farmakológiai Intézet, *Reglődi Dóra,* Anatómiai Intézet
Siri Kommedal, Karishma Seomangal, Atilla Matkovits, András D. Nagy, Valér J. Csernus, Pecs Medical University, Anatomy, Pecs,

Hungary: An Insight into the Development of the Circadian Clock in the Chicken Pineal Model. Supervisor: *András D. Nagy, Valér J. Csernus*

Borbély Éva (V): Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet: A proteináz-aktivált receptor 2 gyulladás- és fájdalomkeltő szerepének és mechanizmusának vizsgálata. Témavezető: *dr. Helyes Zsuzsanna, dr. Sándor Katalin*

I. helyezett

Könnyid Krisztián (V), Igazságügyi Orvostani Intézet: Különleges rizikófaktor: Sildenafil alkalmazása és a hirtelen halál kapcsolata. Elméleti háttér és kísérleti analitika. Témavezető: *Benkő András*

Operatív klinikai orvostudományok
Operative clinical medicine

Elismerő oklevél

Rátkai Márton (III), *Nagy Máté, Bata András, Vitéz Lilla Júlia,* Sebészeti Oktató és Kutató Intézet: Transvaginális cholecystectomiát követő májfunkciós és szisztémás gyulladásos változások vizsgálata kísérletes állatmodellben. Témavezető: *prof. Wéber György, dr. Ferencz Andrea*

Erdei Orsolya (V), Gyermekgyógyászati Klinika: Dilemmák a húgyhólyag megnagyobbítás és pótlás után kialakuló kövek kezelésében. Témavezető: *dr. Vástyán Attila*

Czotter Orsolya (V), Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika: Kontakt endoszkópia a laryngo-microchirurgiában. Témavezető: *prof. Pytel József, dr. Járai Tamás*

Bata András Gábor (III), *Vitéz Lilla Júlia, Nagy Máté, Nina Gjerde Andersen, Rátkai Márton,* Sebészeti Oktató és Kutató Intézet: Transvaginalis feltárás anatómiai és klinikai sajátosságai. Témavezető: *prof. Wéber György, dr. Ferencz Andrea*

Kiss Doloresz (V), Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika: A globus pharyngeus differenciál-diagnosztikai és terápiás buktatói – felmérés a hazai diagnosztikus és terápiás gyakorlatról. Témavezető: *dr. Gerlinger Imre*

László Eszter (III), Anatómiai Intézet: Kísérletes lehetőség az átültethető vesék minőségének javítására. Témavezető: *dr. Szakály Péter, dr. Kiss Péter*

Szegedi Sarolta (V), Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika: Szülés corporalis császármetszés után. Témavezető: *dr. Halvax László*

Vitéz Lilla Júlia (III), *Nagy Máté, Bata András, Rátkai Márton László, Nina Gjerde Andersen,* Sebészeti Oktató és Kutató Intézet: A transvaginális hibrid cholecystectomia műtéti technikája sertés modellen. Témavezető: *prof. Wéber György, dr. Ferencz Andrea*

Réti Judit (V), Szemészeti Klinika: Életminőség vizsgálata VEGF gátlóval kezelt, időskori maculadegeratioban szenvedő betegeknél. Témavezető: *Pámer Zsuzsanna, Tóth-Kovács Katalin*

Nina Gjerde Andersen (III), Sebészeti Oktató és Kutató Intézet: Natural Orifice Transluminal Endoscopic Surgery. Témavezető: *prof. Wéber György*

Burián András (VI), Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika: A gége daganatos elváltozásainak transzorális lézersebészete. Témavezető: *dr. Lujber László*

Nedvig Klára (VI), Sebészeti Oktató és Kutató Intézet: Morfológiai és Differenciál Scanning Kalorimetriai vizsgálatok vékonybél hideg konzerválást követően. Témavezető: *dr. Ferencz Andrea, prof. Lőrinczy Dénes*

Molnár Ágnes (IV), *Gáspár Sarolta,* Sebészeti Oktató és Kutató Intézet: A polipropilén háló biológiai viselkedésének immunhisztológiai vizsgálata állatkísérletes modellben. Témavezető: *prof. Weber György, dr. Takács Ildikó*

Németh Petra (V), Sebészeti Klinika: A daganat miatt végzett emlőmegtartó műtétek, és azok korrekciós lehetőségei. Témavezető: *dr. Tizedes György*

Sárkány Ágnes (IV), Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika: Műtétileg képzett hüvely-anatómiai és funkcionális eredmények. Témavezető: *dr. Csermely Tamás*

Elismerő oklevél

Nagy Máté (III), *Bata András, Dr. Koba Shanava, Nina Gjerde Andersen, Rátkai Márton, Vitéz Lilla,* Sebészeti Oktató és Kutató Intézet: A magyar női társadalom attitűdje a természetes testnyílásokon keresztüli sebészet transvaginális formájához. Témavezető: *dr. Tiringer István, prof. Wéber György*

III. helyezett

Miklós Zsanett (V), *Ranczinger Eszter,* Sebészeti Oktató és Kutató Intézet: A posztkondicionálás hatásainak vizsgálata a vese iszkémiás-reperfúziós károsodásaira kontroll és hiperkoleszterinémiás patkányokban. Témavezető: *dr. Jancsó Gábor, Kürthy Mária*

Völgyesi Zsuzsanna (V), Anaesthesiológiai és Intenzív Therápiás Intézet: Az intraoperatív PEEP-lélegeztetés perioperatív hatásai pulmonectomián átesett betegeknél (előtanulmány). Témavezető: *prof. Molnár Zsolt, dr. Rittberger János*

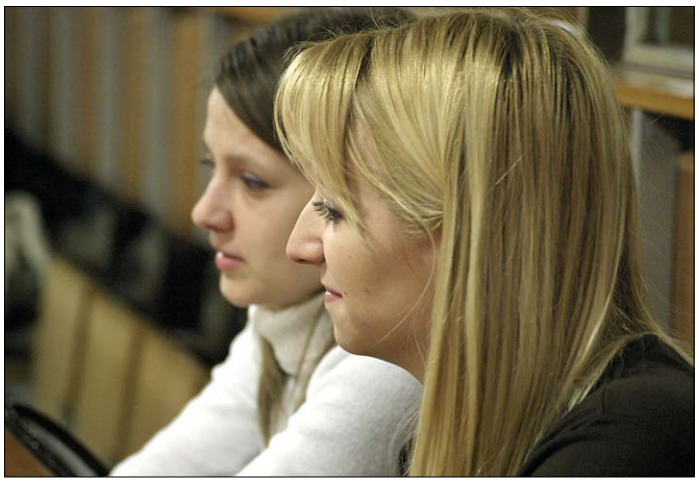

II. helyezett

Jakab László (VI) Sebészeti Klinika: Postoperative cognitive dysfunction and delirium syndrome after lung surgery. Témavezető: *dr. Molnár F. Tamás, dr. Molnár Tihamér*

Tóth Roland (VI), *Tóth Attila,* Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet – Gyermekszív Központ, Budapest: Nyitott szívműtéten átesett gyermekek elhúzódó lélegeztetési igényét meghatározó rizikóbecslés nemzetközi vizsgálata. Témavezető: *dr. Székely Andrea.*

Hajna Zsófia Réka (V): Szemészeti Klinika: A Medicontur, az Alcon AcrySof és az Akreos AO műlencsék rotációs stabilitásának összehasonlítása. Témavezető: *dr. Biró Zsolt*

I. helyzertt

Váncsodi József (VI), Mozgásszervi Sebészeti Intézet Ortopédiai Klinikai Tanszék: Autolog Chondrocyta Implantatio Állatmodellben. Témavezető: *dr Bárdos Tamás*

Konzervatív klinikai orvostudományok
Conservative clinical medicine

Elismerő oklevél

Borbély Andrea Ágnes (VI), Infektológia, Katasztrófaorvostani és Oxyológiai Intézet. A súlyos sérültek helyszíni ellátása. Témavezető: *Dr. Buda Péter*

*Major Kinga (*VI), Sebészeti Oktató és Kutató Intézet: N-acetilciszteinhatása az oxidatív stresszre égett betegekben. Témavezető: *dr. Lantos János és dr. Csontos Csaba*

Ole Kaare Lunde, University of Pécs, Department of intensive care and anaesthesiology, Pécs, Hungary: Predictive value of the Negative Inspiratory Force (NIF) on weaning from mechanical ventilation. Supervisor: *Zsolt Molnár* MD, *András Mikor* MD

Kékesi Adrienn (V), Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika: Számbeli kromoszóma rendellenességek szűrésének 5 éves eredményei a pécsi Szülészeti Klinikán. Témavezető: *dr. Veszprémi Béla*

Ferencz Dóra (VI), Családorvostani Intézet és III.sz. Belgyógyászati Klinika: Pitvari rhythmuszavarok cardioversiójának hosszú távú hatékonysága az alkalmazott therapia tükrében. Témavezető: *dr. Radnai Béla*

Kámán Csilla (V), Gyermekgyógyászati Klinika: Hemodializált vesebetegek L-karnitin szupplementációjának hatása a szérum foszfolipid frakció zsírsavösszetételére. Témavezető: *prof. Decsi Tamás*

Rajbár Renáta (VI), Anaesthesiológiai és Intenzív Therápiás Intézet: Omega-3 zsírsavak hatása az oxidatív stressz paramétereire polytraumatizált betegekben - pilot study. Témavezető: *dr. Csontos Csaba, dr. Lantos János*

Woth Gábor (V), *Varga Adrienn, dr. Drenkovics Lívia,* Anaesthesiológiai és Intenzív Therápiás Intézet: Oxidatív stressz súlyos szepszisben, prospektív analízis. Témavezető: *dr. Mühl Diána, dr. Lantos János*

Noé Renáta (V), Gyermekgyógyászati Klinika: N-3 és N-6 többszörösen telítetlen zsírsavak az anyai és a köldökzsinór vérben. Témavezető: *prof. Decsi Tamás*

Mózes Réka (VI), I.sz. Belgyógyászati Klinika: Génpolimorfizmusok szerepe az antikoaguláns kezelés kivitelezésében, Témavezető: *dr. Nagy Ágnes*

Dobor Emese (V), I.sz. Belgyógyászati Klinika: A felnőttkori növekedési hormon kezelés tapasztalatai. Témavezető: *dr. Mezősi Emese*

Zsigmond Anna (V), Gyermekgyógyászati Klinika: Az anyai szérum és az anyatej zsírsavösszetétele. Témavezető: *prof. Decsi Tamás*

Takács Katalin Gyöngyi (VI), Baranya Megyei Kórház: Szűkületen innen és túl – Ballonkatéteres tágítás szerepe a pepticus nyelőcső szűkületek kezelésében. Témavezető: *dr. Solt Jenő*

Péterfia Zsuzsa (VI), Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika: József Attila lelki betegségével kapcsolatos pszichiátriai megközelítések. Témavezető: *dr. Tényi Tamás*

Varga Adrienn (IV), *Woth Gábor:* Anaesthesiológiai és Intenzív Therápiás Intézet: Súlyos szepszis és a thrombocyta aggregáció (Prospektív analízis). Témavezető: *dr. Mühl Diána*

Lenkey Zsófia (VI), Szívgyógyászati Klinika: Az aszpirin-szedés idejének hatása a trombocita-reaktivitás cirkadián ingadozására. Témavezető: *dr. Ajtay Zénó, dr. Komócsi András, dr. Aradi Dániel*

Szilágyi Zsuzsanna (V), Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika: Intrauterin steroid kezelésben részesült újszülöttek követéses vizsgálata. Témavezető: *dr. Sárkány Ilona*

Kuperczkó Diána (VI), Neurológiai Klinika: A vokalizáció szerepe temporális lebeny epilepsziában. Témavezető: *dr. Janszky József, dr. Horváth Réka*

Sasvári Kata (VI), II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum: Érfalmerevség vizsgálata ultrahang technikával IgA nephropathiában (IgAN). Témavezető: *dr. Kovács Tibor, dr. Fehér Eszter*

Németh Marianna (V), Szívgyógyászati Klinika: ICD-vel, reszinkronizációs defibrillatorral élő betegek telemetriás utánkövetése. Témavezető: *dr. Melczer László*

Végh Renáta (VI), Neurológiai Klinika: A myasthenia gravis (MG) szerológiai és klinikai heterogenitásának vizsgálata. Témavezető: *dr. Illés Zsolt*

III. helyezett

Tóth Ilona Orsolya (V), II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum: A polycystás vesebetegség és az IgA nephropathia hatása az artériás érfalmerevségre. Témavezető: *Sági Balázs, Késői István*

Ignácz Ferenc (V), II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum: L-karnitin szupplementáció hatása dializált betegek augmentációs indexére. Témavezető: *dr. Csiky Botond*

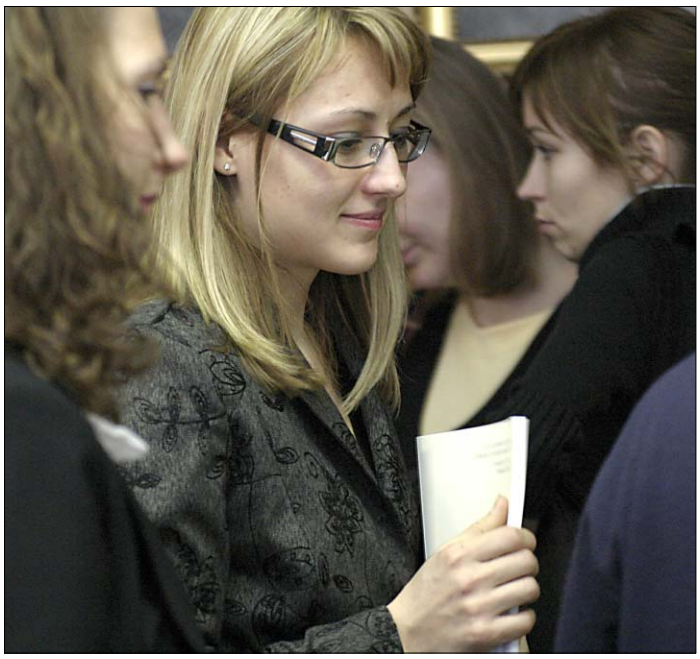

Bári Boglárka (V), II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum: Perifériás érbetegség vizsgálata IgA-nephropathiában. Témavezető: *dr. Kovács Tibor*

Szabó István (VI), *Gulyás Erna, Rucz Károly, Mezősi Emese, Peti M. Attila, Nagy Zsuzsanna,* I.sz. Belgyógyászati Klinika: A NOD2 gén vizsgálata endokrin ophthalmopathias betegekben. Témavezető: *Nagy Zsuzsanna*

II. helyezett

Papp Viktória (VI), Neurológiai Klinika: Post-stroke infekcióra hajlamosító ősi immunitás eltérések akut ischaemiás stroke-ban. Témavezető: *dr. Illés Zsolt, dr. Szereday László*

Mérei Ákos (IV), II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum: A dohányzás a renális artériákban vazodilatációt okoz. Témavezető: *dr. Wittmann István, dr. Koller Ákos, dr. Fehér Eszter*

Szalai Viktória (V), *Kolerik Zsófia,* II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum: A fruktózamin-3-kináz enzim gén polimorfizmusának vizsgálata 2-es típusú cukorbetegekben. Témavezető: *prof. Wittmann István*

I. helyezett

Rajiv Merchant (VI), Neurológiai Klinika: Significance of anti-AQP4 antibodies in differentiating neuromyelitis optica (NMO) from multiple sclerosis. Témavezető: *dr. Illés Zsolt*

Vajdics Tímea (V), II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum: Cardiovascularis SCORE vizsgálata különböző etiológiájú hypertoniás betegekben. Témavezető: *dr. Kovács Tibor,* II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Központ

Közegészségtan, szociális medicina, egészségügyi szervezés és irányítás
Public health, social medicine, health management, bioinformatics

Elismerő oklevél

Kaszás Beáta (VI), Magatartástudományi Intézet: Időskor, életminőség, depresszió fél éves távlatban. Témavezető: *dr. Tiringer István*

Matyikó Boglárka (IV), Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet: EKG elektródák hatása az emberi bőr flórára. Témavezető: *dr. Kerényi Mónika, dr. Bátai István MD*

Tóth Roland (VI), *Győri Noémi, Henter Laura, Kövér Anna, Nagy Máté, Somogyi László,* Magatartástudományi Intézet: Szívműtétek rövid és hosszú távú hatása a betegek kognitív funkcióira és életminőségére. Témavezető: *dr. Tiringer István, dr. Karádi Kázmér, dr. Ajtay Zénó*

III. helyezett

Raffay Ágnes (VI), Baranya Megyei Kórház: A sepsis syndroma kimenetelének alakulása az antimikrobiális kezelés, a társbetegségek és a szövődmények tükrében. Témavezető: *dr. Péterfi Zoltán PhD.*

II. helyezett

Papp-Hertelendi Renáta (VI), Gyermekgyógyászati Klinika: Családvizsgálatok coeliakiás gyermekeknél. Témavezető: *dr. Tárnok András*

I. helyezett

Németh Márton Ferenc (IV), *Leiner Tamás, Mikor András, Csomós Ákos, Végh Tamás, Fülesdi Béla, Molnár Zsolt,* Anaesthesiológiai és Intenzív Therápiás Intézet: A vér szelén szintjének vizsgálata magyarországi egészséges és nyelőcsőtumor miatt műtéten áteső populációban. Témavezető: *Molnár Zsolt, Leiner Tamás*

Gyógyszerészeti tudományok
Pharmacological Sciences

Elismerő oklevél

Fejes Árpád (V), Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet: Új nitronil-nitroxidok és redukált származékaik szintézise és vizsgálata. Témavezető: *dr Kálai Tamás*

Bencsik Tímea (V), Farmakognóziai Intézet: A VIII. Magyar Gyógyszerkönyv új gyógynövényei és gyógyászati felhasználásuk. Témavezető: dr. Papp Nóra

Pelczéder Orsolya (IV), Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet: Polivinil-alkohol tartalmú, biokompatibilis szemcsepp formulálása. Témavezető: *dr Mayer Klára*

Németh Anna (V), Farmakognóziai Intézet: Salvia officinalis L. és változatainak összehasonlító morfológiai és fitokémiai értékelése. Témavezető: *dr. Papp Nóra*

Takácsi-Nagy Anna (IV), Bioanalitikai Intézet: Kapilláris izoelektromos fókuszálás – modell-számítások. Témavezető: *prof. Kilár Ferenc, prof. Wolfgang Thormann*

III. helyezett

Pernecker Tivadar (IV), Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet: Hipertóniás krízis kezelésére alkalmazható multipartikuláris hatóanyagleadó rendszer gyártástechnológiai paramétereinek meghatározása. Témavezető: *dr. Dévay Attila*

II. helyezett

Merczel Sára (V), Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet: Műkönnyek gyógyszertechnológiai optimalizálása és mikrobiológiai stabilizálása biokompatibilis gyógyszerkészítmény tervezése céljából. Témavezető: *dr. Dévay Attila*

I. helyezett

Grósz Alíz (IV), Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertár: All in one típusú táplálás szerepe és lehetőségei a gyermekgyógyászatban. Témavezető: *Szabóné dr. Schirm Szilvia*

Fotó: Mánfai György

A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ORVOSTUDOMÁNYI ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLYÁNAK ÜLÉSEI

2009. április 6. – Felkért előadások

1. *Dr. Csontos Csaba* (PTE-KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet): Égett betegek folyadékterápiájának hatása a szöveti perfúzióra és az oxidatív stresszre (25 perc)
2. *Dr. Koppán Miklós* (PTE-KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika): A hypothalamicus neuropeptidektől a levator lemezig (25 perc)
3. *Dr. Szereday László* (PTE-KK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet): A preeclampsia immunológiai vonatkozásai (25 perc)

2009. április 20. – Tanulságos esetek fóruma

1. Szürkehályog és sugártesti melanoma kombinált műtéti megoldása (Esetgazda: *Dr. Bíró Zsolt,* PTE-KK Szemészeti Klinika)
2. Újszülöttkori hasmenés egy ritka eset kapcsán (Esetgazdák: *Dr. Gyarmati Judit,* PTE-KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika és *Dr. Tárnoki András,* PTE-KK Gyermekgyógyászati Klinika)
3. Egy komoly bonyodalmat okozó ingahere (Esetgazda: *Dr. Pusztai Csaba,* PTE-KK Urológiai Klinika)

2009. április 27. – Felkért előadások

1. *Kromek Sándor* középiskolai tanár: Kémia tanítás egy életen át tehetségek között (40 perc)
2. *Simai Margit* középiskolai tanár

Egy nyugdíjas tanár gondolatai a középiskolai fizika tanításról (40 perc)

2009. május 4. – Felkért előadások

1. XIX. Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadás – 2009

Prof. Donald Nuss (Norfolk, Virginia, USA): The Changing Paradigm in the Management of the Chest Wall Malformations (A personal journey) (45 perc)

2. *Dr. Szatmári András* (Gottsegen György Kardiológiai Intézet, Gyermekszív Központ, Budapest): Van-e inoperábilis szívhiba? (35 perc)

Dr. Kellermayer Miklós elnök — *Dr. Kocsis Béla* titkár

Dr. Sulyok Endre egészségtudományi tanácsadó

Berde Botond professzor 90 éves

Sokak által ismert tény, hogy egyetemünk dr. Berde Botond professzort (Basel) 1993 őszén ünnepi tanácsülésén „honoris causa” (h.c.) doktorrá fogadta. Új díszdoktorunk ennek során jelezte, hogy feleségével, Gwerder Mária-Antoinettel a Pécsi Orvostudományi Egyetem fiatal oktatói részére továbbképző ösztöndíjat alapítanak. Ily módon szeretnének szerényen hozzájárulni ahhoz, hogy a Pécsi Orvostudományi Egyetem (POTE) gyorsan és sikeresen felzárkózzon a nyugat-európai kutató orvostudományhoz.

A Berde család tőzsgyökeres erdélyi. Berde Botond édesapja, Berde Károly Kolozsváron végezte orvosi tanulmányait és az ottani bőrgyógyászati klinikára került még Marschalkó Tamás professzorsága idején. A Trianont követő hányattatás után a család Szegedre jött, és Berde Károly aktív szerepet játszott Klebelsberg Kunó minisztersége idején a szegedi bőrgyógyászati klinika felépítésében; a magántanári címet Szegeden szerezte meg, és 1931-ben a pécsi m. kir. Erzsébet Tudományegyetem Bőrgyógyászati Klinikájának lett az igazgatója 1940-ig.

Berde Botond 1919. március 27-én született Nagyenyeden. Két éves korában Szegedre, majd 1931-ben Pécsre került. Gimnáziumi tanulmányait a Ciszterci Rend Nagy Lajos gimnáziumában folytatta és itt is érettségizett. Orvosi tanulmányait Pécsett kezdte, majd a család Kolozsvárra költözésével ott folytatta és kitüntetéssel, „sub auspiciis gubernatoris” (kormányzógyűrű) avatták doktorrá. 1944-tól kezdve Pécsett, a Mansfeld Géza professzor vezette Gyógyszertani Intézetben volt asszisztens. A háború után Mansfeld professzort Budapestre, az Orvoskar Élettani Intézetébe nevezték ki tanszékvezetőnek, s Berde Botond is a fővárosba került, ill. követte őt Svájcba, amikor Mansfeld professzor 1946-ban kiment tanulmányútra. Mansfeld Géza Berde Botond tudományos értékét fiatal kora ellenére igen nagyra tartotta, és meggyőződése volt, hogy a magyar orvostudomány nagy büszkesége lesz. Berde Botond dr. 1948-ban a baseli egyetem orvoskarának Gyógyszertani Intézetében helyezkedett el. 1949-ben a Sandoz cég farmakológiai osztályára került és a vállalatnál nyugdíjazásáig dolgozott. 1965-ben a Kisérletes Orvostudományi osztály vezetője, 1969-ben Head of the Biological and Medical Research Division, 1973-ban a Head of Research and Development Pharma of the Sandoz Group, 1980-ban Member of the Executive Committee of the Board tisztségeket viselte.

Berde Botond dr. számos nemzetközi társaság tagja, a bonni egyetem h.c. doktora és a British Pharmacological Society tiszteletbeni tagja. A Magyar Tudományos Akadémia tudományos munkásságnak elismeréseként 1993-ban tiszteleti tagjává választotta.

Berde professzor közleményeiből kitűnik, hogy munkássága jól ötvözi az alap- és alkalmazott kutatást. Kiterjedten foglalkozott tudománypolitikai és szervezési kérdésekkel: a gyógyszeripari laboratóriumok szerepével az alapkutatásokban. Berde professzor mindvégig figyelemmel kísérte és segítette a hazai tudományos életet.

Az ösztöndíj alapítására vonatkozó első verziót 1994-ben kapta meg a POTE. Több rektorunk is foglalkozott Berde Botond professzor ösztöndíj javaslatával, amelynek végleges formája 1997 nyarára készült el.

Az 1997-ben történt ösztöndíj alapítással kapcsolatban ki kell emelnünk, hogy ez az *egyetlen* magánkezdeményezésű ösztöndíjforrás a PTE Általános Orvosi Karán. Az alapítók célja a segíteni akarás, emellett összefogást sugall és az Alma Materhez való hűséget tükrözi.

Ezúton is köszöntjük Berde Botond professzort születésnapja alkalmából.

Kívánunk neki és Feleségének további egészséget, vitalitást, kreativitást és sok boldog születésnapot!

Dr. Schneider Imre
professor emeritus, PTE ÁOK,
a kuratórium elnöke

Fotó: Rodler Miklós

International Evening 2009

February 21st, 2009 will be a date uttered on many students' tongues for a long time to come. It was the day 41 nations represented by 24 culinary booths; 18 embassy representatives joined by over 1200 students came to the Romhányi György Aula at the Medical Faculty of the University of Pécs to celebrate the 15th International Evening. Since the success of last year's event, the Dean decided that the celebration were to become annual; therefore leaving little time for the English-German Student Council run by Daniel Livingston and Frédéric Zuhorn to plan a new large festivity. The results were no less than astonishing and turned out to be the biggest event ever organized and hosted by international students.

2009. február 21. Egy dátum, melyet sokáig fognak még emlegetni a diákok. Ezen a napon a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Dr. Romhányi György aulájában 41 nemzet képviseletében 24 gasztronómiai standon 18 ország diplomatái csatlakoztak 1200 hallgatóhoz, hogy közösen ünnepeljék a 15. Nemzetközi Estet. A tavaly is megrendezett esemény sikerétől felbuzdulva Dékán úr úgy döntött, hogy az esemény ezentúl évente kerül megrendezésre, így igencsak kevés idő állt a Daniel Livingston és Frédéric Zuhorn vezette Angol – Német Hallgatói Önkormányzat rendelkezésére, hogy megtervezze az ünnepséget. Az eredmény bámulatos volt, és elmondható, hogy ez volt a résztvevők és érdeklődők számát tekintve a legnagyobb esemény, melyet a külföldi diákok valaha is szerveztek.

This event, however, had massive support from both sponsors and staff of the University and the Medical Faculty. Businesses such as Raiffeisen Bank, Travel4You, B&D Copy Studio, Subway, Volán Taxi, Hotel Palatinus and the Swedish Restaurant all contributed with donations which made a lot of the evening possible. A special thanks must go to the Rector, Dean, Vice-Deans and administrative staff of the medical faculty for being supportive and assisting with making everything possible.

A programot a szponzorok, az Egyetem, és az Orvosi Kar egyaránt jelentősen támogatták. A cégek közül a Raiffeisen Bank, a Travel4You, a B&D Copy Studio, a Subway, a Volán Taxi, a Palatinus Hotel, valamint a Pezsgőház Étterem felajánlásai nagyban hozzájárultak az est sikeréhez. Külön köszönet jár Rektor úr, Dékán úr és a dékáni vezetés, valamint az orvoskar adminisztrációs munkatársainak segítségéért, akik támogatást és segítséget nyújtottak abban, hogy mindez lehetővé váljon.

Organizing International Evening 2009, however, was no easy task. Planning started as far ahead as November and needed careful collaboration between several country representatives. The university graciously offered to sponsor flags for the event from each respective country represented at the faculty. It took a team of dedicated students and great leaders to overcome the difficult task of trying to create one of the largest organized events to this day.

A 2009. évi Nemzetközi Est szervezése azonban nem volt könnyű feladat. A tervezés – melyhez szükség volt a külképviseletek közötti együttműködés összehangolására – már novemberben elkezdődött. Az egyetem nagylelkűen felajánlotta, hogy elkészítteti az orvoskaron tanuló diákok országainak nemzeti lobogóit. Elszánt hallgatók csoportja és nagyszerű vezetők együttesen küzdöttek azért, hogy megoldják az eddigi legnagyobb esemény szervezésének sokrétű feladatát.

Upon entering the Aula, students and respective staff and diplomats were greeted by an arch with a spotlight carrying the words “International Evening 2009”. After making it past the security and the Hungarian Goulash and Pálinka table outside the entrance, people were greeted by authentic Mexican margaritas and Nigerian delicacies.

Az aula bejáratánál a diákokat, munkatársakat és diplomatákat az „International Evening 2009” fényfelirat fogadta. A szabadtéri magyar gulyás és pálinka asztal, valamint a biztonsági őrök mellett elhaladva eredeti mexikói margarita koktélokkal és nigériai finomságokkal üdvözölték a vendégeket.

Twenty-four countries from all over the world were competing for the best table of the night and motivated by the winning prize of a Champagne Magnum Bottle donated by the Pezsgőház restaurant. With lots of food at hand, drinks were also served at several locations. Lemon Cafe hosted the drink bar and was constantly crowded till the end of the night. There was also a table for authentic German beer, strategically placed next to the German table. On the first floor, a wine bar was hosted by a bar from Villány to the great appreciation of many wine lovers. Before the official opening, the faculty and EGSC leadership hosted a welcome reception for the diplomats of 18 nations represented at the medical faculty. This was shortly followed by individual country meetings, in which students were able to utter their opinions on everything from school to politics to personal affairs in a neutral zone .

A charity raffle (tombola) was hosted by the EGSC with profits of 150.000 Ft going to the Pediatrics Department for renovation of a corridor in the intensive care unit. On the itinerary was also a fully packed program on stage, which included entertainment from several countries with a colourful array of music, presentations and dances. While students and guests from around Hungary were having a good

Huszonnégy ország versengett az est folyamán a „legjobb asztal” címért, aminek fődíja a Pezsgőház étterem által felajánlott óriáspezsgő volt. (A versenyt mellesleg a magyar asztal nyerte meg, egyetlenegy ponttal előzve meg a dél-afrikai csapatot, így aztán házigazdákhoz és egyetemi dolgozókhoz méltóan átruházták a jutalmat a legjobb diákcsapatnak - a fordító). A rengeteg ételféleség mellé számos helyen lehetett italokhoz is jutni. A Lemon Café üzemeltette a koktélbárt, ami folyamatosan zsúfolásig volt az egész este folyamán. Igazi német sört is mértek a német asztal mellett. Az emeleten egy villányi pincészet kínálta borait, a borkedvelők nagy örömére. A hivatalos megnyitó előtt a Kar és az Angol – Német Hallgatói Önkormányzat vezetősége fogadást adott azon 18 ország diplomatái részére, akik elfogadták a meghívást. Ezután következett az országonkénti eszmecsere, melynek során a diákok kötetlenül elbeszélgethettek országuk képviselőivel.

Az Angol – Német Hallgatói Önkormányzat tombolát is szervezett, melynek 150.000 Ft-os bevételét a Gyermekklinika intenzív osztály folyosójának felújítására fordítanak. A színpadon egymást követték a színes és színvonalas műsorszámok: számos ország diákjai készültek zenével, bemutatóval, tánccal. Mialatt a diákok az

time in the Aula, a separate VIP room was kept for diplomats and distinguished guests with catering hosted by Elefántos Étterem. This was a quiet place for student escorts and diplomats to sit down and talk about relevant and private issues.

The intercultural celebration ran smoothly and the hired security, thankfully, did not encounter any problems, despite our times of political disharmony. Feedback from the Rector, Deans, Vice-Deans and respected board members were uplifting and it was clear they all enjoyed themselves with a glass of wine in one hand, a plate of exotic food in the other and a smile on their face.

It is worth mentioning that the International Evening 2009 was to be the last legacy of the two-year running English Program President Daniel Livingston who this year finishes his 5th year to continue in the USA. It is safe to say that the International Evening 2009 was a huge success, which was deserving of a certificate of merit given by the Dean and Vice-Deans of the Medical Faculty to the EGSC presidents, Daniel Livingston and Frédéric Zuhorn, who have set a remarkable standard for future International Evenings to come.

Terje Kristensen (1st Year Medical Student)

aulában szórakoztak, addig a Tanácsteremben az Elefántos Étterem által kínált ételek mellett frissülhettek fel a diplomaták és kiemelt vendégek. E csendesebb helyen alkalom nyílt a diákkísérők és diplomaták közötti eszmecserére is.

Az interkulturális ünnepség zökkenőmentesen zajlott és a biztonsági cég munkatársainak a mai politikai helyzet ellenére sem akadt szerencsére dolguk. Rektor úrtól, a dékáni vezetéstől és az idegen nyelvű képzés vezetőitől igen pozitív visszajelzések érkeztek. Szemmel láthatóan remekül érezték magukat a különleges ételek és borok kavalkádjában.

Itt kell megemlíteni, hogy a 2009. évi Nemzetközi Est az Angol Hallgatói Önkormányzat elnöki tisztét két éve betöltő Daniel Livingston utolsó ténykedése volt, hiszen ebben a tanévben végzi el az ötödévet és jövőre az USA-ban tölti majd a famuláló idejét. Dicsekvés nélkül elmondható, hogy a Nemzetközi Est hatalmas siker volt, melynek megszervezéséért a dékáni vezetés elismerő oklevéllel fejezte ki nagyrabecsülését az Angol – Német Hallgatói Önkormányzat elnökeinek. Daniel Livingston és Frédéric Zuhorn a jövőbeni nemzetközi estek rendezői számára példaértékű követelményeket fektettek le.

Böröcz Kriszta fordítása

Gyógyszerészhallgatók Bálja

Március 7-én második alkalommal báloztak együtt a gyógyszerészhallgatók oktatóikkal, barátaikkal és magister kollégáikkal a Baranya Megyei Önkormányzat Dísztermében. A bált a PTE ÁOK Hallgatói Önkörmányzat támogatásával a gyógyszerész szakintézetek és a IV. évfolyam hallgatói szervezték. A Himnusz után a rendezvény fővédnöke *dr. Perjési Pál* a pécsi Gyógyszerésztudományi Szak vezetője mondott megnyitó beszédet, majd a negyedéves hallgatók nyitótánca következett *Neudthardt Katalin* gyógyszerészjelölt koreográfiájára. A Szak hallgatóiból és oktatóiból verbuválódott, világhíres Rozsdás Pisztillus Kamarakórus, *dr. Papp Nóra* és *dr. Pál Szilárd* karvezetők irányításával, már-már elfeledett gyógyszerésznótákat énekelve alapozta meg az est derűjét. Az éneklés és a bor elválaszthatatlanságának jegyében kihirdették a Gyógyszerész Borverseny eredményét, majd a Gyógyszerésztudományi Szak címerpályázatának eredményhirdetése következett, ahol *dr. Dévay Attila,* a zsűri nevében elmondta, hogy a bírálók *Dékány András* IV. évfolyamos gyógyszerészhallgató, és *Donáczi Balázs* a Művészeti Kar hallgatójának műveit tartották a legjobbnak. A Szak vezetői a beérkezet pályaművek ötleteinek felhasználásával szándékoznak a Szak leendő címerét megalkotni. A bál fénypontjaként az államvizsgás évfolyam átadta a Patronus Alumnorum Pharmaciae díjat dr. Perjési Pálnak. A műsort a Mozsárdöngölő táncegyüttes "Almabort inhalál" című meglepetésműsora zárta, ahol megláthattuk milyen a patikusi és főgyógyszerészi virtus. Ezután tánc, a Bartina együttes táncháza, nagy beszélgetések, jó barátok találkozása, tombola, nevetés következtek hajnalig.

A Gyógyszerészhallgatók Báljának bevételeit a "Pécsi Egyetemi Gyógyszerészképzésért" Alapítvány kuratóriuma a Szak Rókus utcai épületében létrehozandó hallgatói és oktatói-kutatói tudományos olvasóterem létrehozására kívánja fordítani.

Dr. Bozó Tamás

2. Gyógyszerész Borverseny

A gyógyszerészet *ars*, vagyis szakma, hivatás és művészet egyben, éppen úgy, mint a borászat. Csoda-e, ha számos tudós kolléga adta borkészítésre a fejét a századok folyamán? Kortárs gyógyszerész-borászaink részére második alkalommal rendeztek regionális Gyógyszerész Borversenyt, ahol boraik megmérettethettek, ők maguk pedig borítész szakértők hasznos tanácsaival gazdagodhattak. A versenyen a borkészítést nem hivatásszerűen űző gyógyszerészek, illetve legközelebbi hozzátartozóik nevezhettek. A győztes vörös, illetve fehérbor egyben elnyeri a *Gyógyszerészhallgatók Báljának Bora* címet.

A 2009-es versengésnek a PTE Szőlészeti- és Borászati Kutatóintézet adott otthont. A zsűri *dr. Kozma Pál* igazgató elnökletével az Intézet munkatársaiból valamint a pécsi Gyógyszerésztudományi Szak borértő oktatói és hallgatói közül áll össze. Nyolc borász 11 bora közül *dr. Halász György* zalabéri gyógyszerész 2008-as évjáratú Olaszrizlingje és *dr. Hollósvölgyi Béla* siklósi gyógyszerész 2008-as évjáratú Cabernet Franc-ja egyaránt arany minősítéssel, magas pontszámmal nyerte el a győztes fehér-, illetve vörösbor díját. A verseny érdekessége, hogy a bormívesek között hallgató (*Bene Bálint* V. évf.) is képviseltette magát. A rendezők jövőre országossá kívánják bővíteni a rendezvényt. A versenyt *dr. Almási Attila* a Gyógyszerészi Kémiai Intézet és d*r. Takács Gábor* az Élettani Intézet munkatársai szervezték.

Dr. Bozó Tamás

Patronus Alumnorum Pharmaciae Díj

„A hűséges barát erős támaszod, vagyont talál, aki ilyen barátra szert tesz. A hű barátnak egyszerűen nincsen ára, nincsen, ami vele értékben fölérne.”
Sir 6, 14-15

2009 Patronus Alumnorum Pharmaciae díjasa *dr. Perjési Pál* egyetemi docens, a Gyógyszerésztudományi Szak vezetője lett.

Az adományozó évfolyam indoklása szerint: “Perjési Pál docens úr az ötödik szemesztertől kezdve oktatta az évfolyamot. Mindig arra tanított minket, hogy a megszerzett ismeretanyagot alakítsuk gondolkodásmódunk szerves részévé, ne csak egy újabb bemagolandó tananyagrészt lássunk benne. E célt szolgálta a számtalan, problémafelvetésekből fakadó eszmecsere, amelyek szemléletformáló hatása meghatározó volt szakmai gondolkodásmódunk kialakulásában.

Bármikor bizalommal fordulhattunk hozzá tanulmányi problémáinkkal, a hallgatóságra mindig szakít időt. Többek közt neki köszönhetjük, hogy több olyan tanulmányi kurzus is látogathatóvá vált, melyek korábban gyógyszerészhallgatók számára nem voltak elérhetők.

A Gyógyszerésztudományi Szak jelenlegi formájának kialakulásáért, valamint a hallgatókért tett munkáját eme díj adományozásával szeretné évfolyamunk elismerni, megköszönni.”

A “Patronus Alumnorum Pharmaciae“ (Gyógyszerészhallgatók Pártfogója) díjat a Gyógyszerésztudomány Szak 2007-ben diplomázott hallgatói alapították. Az elismerést a végzős évfolyam ítéli oda annak a személynek, aki az évfolyamot a szokványos oktató-hallgató viszonyrendszeren túlmutatóan segítette egyetemi évei alatt, vagy valamely nemes, akár egyszeri gesztusával ezt a bizalmat kiérdemelte. Az elismerést az évfolyam képviselői a Gyógyszerészhallgatók Báljának fénypontjaként adják át rövid indoklás kíséretében. A díj szent Damján (Kr.u. 303+) a gyógyszerészek védőszentjét ábrázoló bronzplakett. A korábbi évek díjazottai: 2007: dr. *Botz Lajos;* 2008: dr. *Mayer Klára.*

Deák Máté – Dezső Krisztina

70 éve nyitotta meg kapuit az Erzsébet Tudományegyetem

A Pécsi Erzsébet Tudományegyetem orvosi fakultása sokáig habozott azon, hogy a fogászati oktatást bevezessék-e az egyetemi oktatásba, holott az 1930-as évekre már a másik két vidéki egyetemen sztomatológiai klinikák is működtek.

Pekár Mihály orvosprofesszor igyekezete és befolyása nyomán a pécsi egyetem tanártestülete 1936 őszén úgy határozott, hogy bevezetik a sztomatológia egyetemi oktatását. A munka az 1936/37-es tanév második félévében indult meg, amikor is a sebészeti klinika tantermeiben tartották az elméleti órákat az érdeklődő orvostanhallgatók számára.

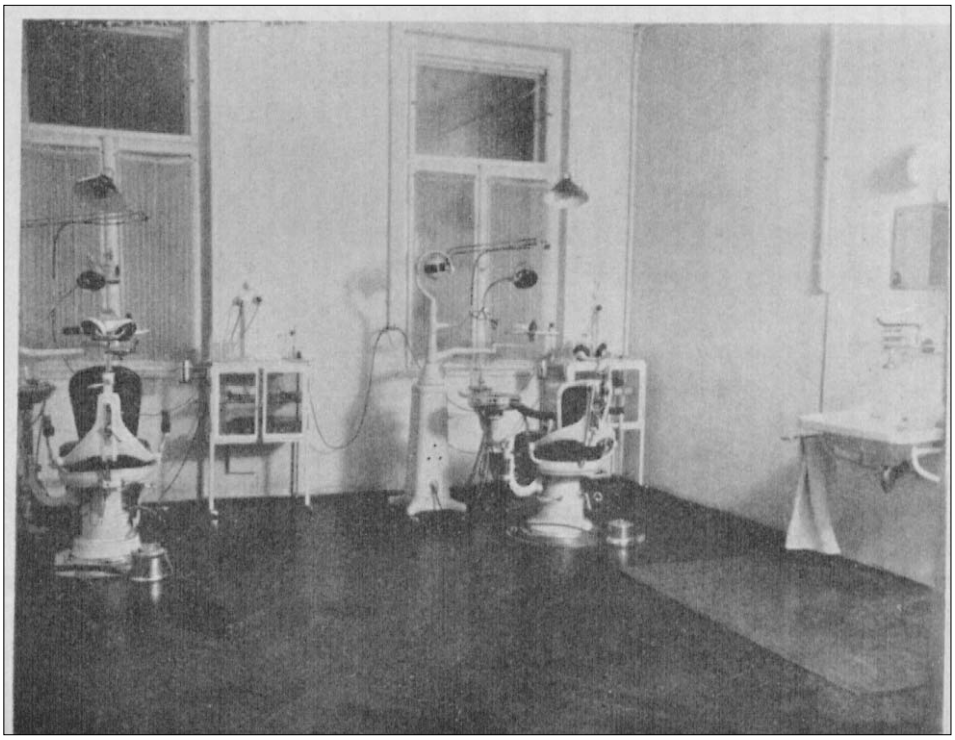

Konzerváló dolgozó

Pekár professzor a budapesti Stomatologiai Klinika akkori vezetőjében Szabó József professzorban talált segítőtársat az előadónak alkalmas személy kiválasztásában. Végül több jelölt közül Oravecz Pál volt az, aki megbízást kapott arra, hogy a sztomatológiát, mint egyetemi szakelőadó az orvostanhallgatóknak előadja és a sebészet keretében fogászati ambulanciát is vezessen.

Oravecz Pál Pécsi Erzsébet Tudományegyetem Sebészeti Klinikájának tantermében 1937. április 10-én délután tartotta nyitó előadását, melynek címe *Összehasonlító dentális anatómia* volt. A pécsi orvoskari tanári testület mellett jelen volt Szabó József és Hajniss Elemér professzor a budapesti egyetemről, Csilléry András a debreceni, Göllner Lajos a szegedi klinikák képviseletében.

Az ünnepi előadás előtt Gorka Sándor dékán köszöntötte a megjelenteket: *„Dr. Oravecz Pál kórházi főorvos urat van szerencsém első beköszöntő előadása alkalmából üdvözölni, hallgatóságunknak bemutatni és munkájához fakultásunk nevében minden jót, nagy sikereket és gazdag eredményeket kívánni, és az Isten segítségét kérni.*

Nem hallgathatom el, hogy munkája nehéz lesz, mert sajnos egyelőre berendezett és felszerelt külön fogászati intézet még nem állhat rendelkezésére. Töretlen úton, verejtékes fáradozással kell az eredményes tanítást és tudományos búvárkodás külső feltételeit fokról fokra előrehaladva szívós munkával megszereznie…Gondoljon csak arra a nagy küzdelemre, amelyek Dr. Nedelko Dömétől kezdve Dr. Árkövy József és Dr. Szabó József professzorok harcoltak végig a

Stomatologiai Intézete I.

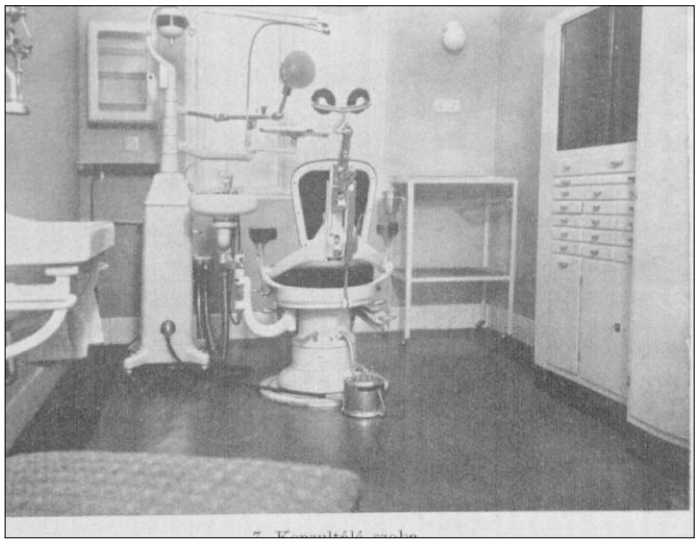

Konzultációs szoba

budapesti egyetemen addig, amíg a mai budapesti Stomatológiai Intézet élén a hazai fogászat nagyhírű tudós vezetőjével Dr. Szabó József professzor őméltóságával mostani formájában kialakult. Mindig gondoljon Napóleon híres mondására, hogy dicsőségesebb és felemelőbb szegénységből a maga erejéből feltörő nemzetségalapító nemes ősnek, mint a kiharcolt és megszerzett dicsőségbe beleszülető és mindent csak öröklő utódnak lenni."[1]

Ekkor indult meg a szervezőmunka az egyetemi sztomatológiai intézet létesítésére. Az elméleti oktatás mellett meg kellett teremteni a megfelelő feltételeket a gyakorlati oktatás végzéséhez is. Ehhez alkalmas rendelőhelyiséget és betegeket kellett biztosítani. A leendő intézetnek az egyetem saját épületeiben megfelelő helyet biztosítani nem tudott, így a kultuszminisztérium anyagi támogatásával egyelőre egy magánházban béreltek és alakítottak át helyiségeket a rendelő céljára (Pécs, Ferenciek utcája 33. I. emelet). Az előkészítő munkálatok befejeztével a megnyitásra ünnepélyes keretek között 1938. március 21-én került sor. Az új intézet a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem Stomatologiai Intézete nevet kapta, s a Neuber Ernő által vezetett Sebészeti Klinika keretein belül működött. Megbízott vezetője Dr. Oravecz Pál lett, mint szakelőadó.

A rendelő felszereltségéről Oravecz Pál az intézet első évéről írott jelentésében számolt be: *„Az Intézet helyiségei elég tágasak mai betegforgalmunk és szakoktatásunk részére. Váróhelyiségünkben egyidőben kb. 25-30 beteg ülve várakozhat. Innen nyílnak a betegfelvételi és extractiós szoba, tehát az ú.n. ambulantia, két fogászati székkel felszerelve, továbbá konzerváló (fogtömés) dolgozó, szintén két munkahellyel; innen nyílik még a kis orvostechnikai laboratórium két munkahellyel. Az orvostechnikai laboratorium mellett nyert lakószobát a bent lakó altiszt is. Ambulantiánkkal szorosan összefügg a streilizálóhelyiség, melyben gőzelnyelős, nagyobb típusú sterilizátor és hideg-melegvizes kimosó van felszerelve. Az ambulantia mellett elhelyezett műtőben a mindennapi rövid narkózisok számára műtőasztalunk, steril dobozaink vannak, gyógyszer-, fehérneműkötszerszekrényünk és diathermiás készülékünk. A műtőből nyílik fogászati röntgen laboratoriumunk, sötétkamrával felszerelve és az orvosi öltöző (orvosaink és extractiós gyakorlatra bejáró medikusok részére). Konzerváló dolgozónkból nyílik a kis konzultáló helyiség, megfelelő műszerekkel és pihenővel felszerelve. Összes rendelőhelyiségeink külön-külön hideg-melegvizes mosdókkal vannak ellátva és mindazon berendezési tárgyakkal és eszközökkel felszerelve, melyeket a tökéletes betegellátás szükségessé tesz. Munkahelyeink száma tehát: 8. (5 fogászati szék, 1 röntgen-szék, 2 technikai laboratoriumi dolgozóhely). Berendezés alatt áll: szakkönyvtárunk és a tanítás célját szolgáló múzeumunk, melyek tökéletessé tétele elsősorban a megfelelő anyagi eszközökön múlik."*[2]

Az intézet 1939-ben kapta meg a szakorvosképzés jogát, a képzésre egy időben felvehető orvosok számát 15 főben határozták meg, egyidejűleg Oravecz Pál megkapta a szakorvos-vizsgáztatás jogát. Ebben az évben Oravecz Pált magántanárrá habilitálták.

Három évvel az indulás után az intézet létszáma a következő volt: egy vezető magántanár, egy díjas tanársegéd, egy ösztöndíjas gyakornok, két díjtalan gyakornok, három szakorvosjelölt. Ennek megfelelően gyarapították a munkahelyeket is. A harmadik év végén már 12 fogászati széken látták el a betegeket.

Az intézet fennállásának első tíz esztendejében jelentős oktató- és tudományos munkát végzett Dr. Kollár Lajos tanársegéd, a zengővárkonyi csiszolt kőkorszakbeli állcsontleletek első értékelője.

Oravecz Pált 1940-ben klinikai főorvossá nevezték ki. 1948-ban egyetemi nyilvános tanárrá nevezték ki, és ezzel egy időben megbízást kapott a sebészettől különvált, önálló Stomatologiai Klinikán az igazgatói teendők ellátására is, melyet 1962-ig, haláláig gyakorolt.

A klinika műszeres dobozai

Felhasznált irodalom:

DR. ORAVECZ Pál: Beszámoló a pécsi m. kir Erzsébet tudományegyetem Stomatologiai Intézetének első évi működéséről. *Fogorvosi Szemle* 32. évf. 1939. 5. sz.

Dr. Szabó Imre: A Fogászati Klinika története. *Kézirat.* Pécs, é.n.

Dr. SZABÓ Imre: 50 éves a sztomatológia oktatása Pécsett. *Fogorvosi Szemle* 81. évf. 1988. 9. sz. 257-264. p.

[1] SZABÓ Imre: A Fogászati Klinika története. Kézirat. Pécs, é.n. 2. p.

[2] ORAVECZ Pál: Beszámoló a pécsi m. kir Erzsébet tudományegyetem Stomatologiai Intézetének első évi működéséről. = Fogorvosi Szemle 32. évf. 1939. 5. sz. 194-199. p.

A glaukómáról a Világnap kapcsán...

A **zöldhályog** (glaukóma) leggyakoribb formája a kaukázusi populációban a lassú, a látóideg fokozatos elhalásával járó visszafordíthatatlan szemészeti betegség. Alattomos, mert csaknem tünetmentes, nem jár hirtelen, fájdalommal járó panaszokkal, szemnyomás emelkedéssel, ezért becslések szerint az esetek kevesebb mint 50%-a kerül felismerésre. Mire észrevehető látáspanaszokat okoz, javarészt előrehaladott stádiummal állunk szemben.

Kik a veszélyeztetettek?

Elsősorban az 40 év feletti korosztályba tartozó egyének, valamint akiknél a családban már előfordult a betegség, esetleg már megelőző szemészeti rutin vizsgálatkor magas szemnyomást (21 Hgmm feletti) mértek, a nagyfokban rövidlátók, nagyfokban távollátók, a szteroid tartalmú gyógyszereket szedők, egyéb szisztémás érrendszeri betegségben szenvedők, érszűkületes betegek, korábbi szemsérülésen átesett egyének.

A betegség mintegy 10%-ában hirtelen fellépő, fájdalommal járó szemnyomás emelkedés alakul ki, ez a glaukómás roham, mely a zárt-zugú glaukómák egyik fajtája.

A glaukóma nem gyógyítható. Ez annyit jelent, hogy a meglévő károsodás már nem visszafordítható. A rendszeres szemészeti vizsgálat során talált látóideg és látótér károsodás alapján a megfelelő szemnyomásérték beállításával, szükség esetén műtéti beavatkozással a folyamat lassítható, az életminőséget befolyásoló látótér beszűkülése, a késői stádiumban látásélesség csökkenése megelőzhető.

A késői felismerés természetesen a betegség kezelésének költségeit nagyban megemeli, de ami ennél még fontosabb, a látásvesztés esélyét is nagyban megnöveli a beteg életminőségének komoly csökkenésével együtt.

Történeti jelentőségű ma már a betegség felismerésében a szemnyomáson alapuló diagnózis, ma már tudjuk, hogy a megemelkedett szemnyomás csak rizikófaktornak tekinthető és nem a betegség maga. Az esetek mintegy felében a normális határon belül mért szemnyomás értékek mellett ún. normális nyomású glaukómával találkozunk.

Emiatt jelentősen megnőtt egy pontos diagnosztikus módszer vagy módszerek iránti igény a betegség felismerésében és nyomonkövetésében, melyek érzékenysége a látóideg elhalás kimutatásában bizonyított, sőt a látótér defektus megjelenése előtt a korai elváltozásokat is detektálni képesek.

A PTE dolgozók részére **2009. március 12-én, a II. Glaukóma Világnap** alkalmából a Pécsi Tudományegyetem Területi Szűrő és Diagnosztikai Centrum Glaukóma Szakambulanciáján szűrést szerveztünk szakemberek bevonásával és computeres diagnosztikai eszköz alkalmazásával. Ezzel a Glaukóma Világszövetség azon felhívásához kívántunk csatlakozni, melynek elsődleges célja a betegség ismertetése, tudatosítása a lakosság körében, a rendszeres szemészeti ellenőrzésre való igény felkeltése.

Dr. Ajtony Csilla

Prof. Friedrich Cameron Luft látogatása a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrologiai Centrumban

2009. március 2-3. között Prof. Friedrich Cameron Luft vendégeskedett nálunk a II. sz. Belgyógyászati Klinikán és Nephrologiai Centrumban.

A neves professzor Belinben született, de Texasban nőtt fel, mivel családja 1947-ben az Egyesült Államokba emigrált. Biológia tanulmányait Colorado Springsben végezte, orvosi ismereteit Philadelphiában és a bloomingtoni Indiana Egyetemen szerezte. Fiatal klinikusként az aminoglikozid antibiotikumok által okozott vesekárosodás és a magas vérnyomás területén végzett kutatásokat. 1984-ben a Heidelbergi Egyetemen töltött el egy évet már professzorként, az atriális natriuretikus peptid (ANP) magas vérnyomásra gyakorolt hatását, majd Indianába visszatérve a GABA-erg centrális vérnyomás szabályozás pontos mechanizmusait kutatta. 1989-ben visszatért Németországba és az Erlangen Egyetemen munkálkodott, majd 1992-ben a nagyhírű berlini Humboldt Egyetemen (Charité) működő Franz Volhard Klinika Hyperónia és Nephrológia Osztályának lett vezető professzora. Nemzetközileg is elismert, gazdag tudományos munkáját számos közlemény, tankönyv és kitüntetés hirdeti, többek között a professzor egyetemünk díszdoktora.

Március 2-án hétfőn sokan hallhattuk fantasztikus előadását egyetemünk Tudományos Szakosztályának ülésén, melynek címe "The immunology of angiotensin II-induced target organ damage" volt.

Luft professzorral klinikánk hosszú évek óta tartja a kapcsolatot és a szoros együttműködésünk eredményeként már számos tudományos közlemény jelent meg, továbbá Ph.D. cserekapcsolatokon keresztül izgalmas és rendkívül perspektívikus kutatásban veszünk részt.

Köszönjük Professzor Úr az idei látogatást és reméljük hamarosan ismét vendégül láthatjuk!

Dr. Mohás Márton

A pécsi NOTES kutatócsoport munkájának nemzetközi elismerése: az EURO-NOTES alelnöke és csapata Pécsett végzi kísérleteit

A PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézetben (SOKI), a Prof. Dr. Wéber György által vezetett NOTES kutatócsoport komoly szakmai elismerését jelzi az EURO-NOTES kutatóinak 2009. február 6-7-én, intézetünkben megkezdett kísérletsorozata. A szájon keresztül, transgastrikusan bevezetett endoszkóp és egy laparoszkópos egyenes bélvarrógép segítségével végeztük el a vékonybél egy szakaszának reszekcióját és a side-to-side bélanasztomózist. A reszekált bélszakasz ugyancsak transzgasztrikusan ill. szájon keresztül került eltávolításra. A műtéteket az EURO-NOTES alelnöke, Prof. Dr. Karl-Hermann Fuchs (Markus-Krankenhaus Frankfurt) és két kollégája, Dr. Peter Reich és Dr. Thomas Schulz végezték a SOKI munkatársainak közreműködésével. A műtét eredményességének és az esetleges szövődmények felmérésére valamennyi kísérleti állaton a műtét után 2 héttel laparoszkópos explorációt végeztünk. Ennek során az 5 NOTES-al operált állaton összenövéseket nem láttunk, míg 1 sertésen kisebb mértékű adhézióképződést figyeltünk meg. Egyéb kórosat nem tapasztaltunk, tályog nem alakult ki és az anasztomózisok átjárhatóak voltak. A műtéti stressz megítélésére a kísérleti állatoknál vizsgáltuk a májenzimek és az oxidatív stressz markerek változásait, melyeket a nyitott vékonybél reszekción átesett 6 sertés eredményeivel vetettük össze. A NOTES technikával operált állatok esetén a vizsgált paraméterek később és kisebb mértékben vagy egyáltalán nem emelkedtek meg, amely a kisebb műtéti stresszre utal. Eredményeink szerint az új sebészeti módszer mind műtéttechnikailag, mind az állatok túlélését tekintve sikeresnek mondható. (Fotó: *Dr. Horváth Szabolcs)*

Az EURO-NOTES alelnöke ugyancsak elégedett volt az eredményekkel és további közös kísérleteket tervez, a SOKI-ban folyó tudományos munka elismeréseként pedig intézetünket Európai NOTES-tréning központtá kívánja nyilvánítani.

Balatonyi Borbála
PhD hallgató
Sebészeti Oktató és Kutató Intézet

Acta Histochemica www.elsevier.de/acthis
A szimpózium anyaga a lap júniusi, 111. kötet 4. füzetében jelenik meg.

János Fischer (1945–1999) was an enthusiastic histochemist, biochemist and professional teacher at the University of Pécs and Szeged, Hungary.
The first János Fischer Memorial Symposium was staged in Szeged, Hungary on 15th September 2006. The meeting was organized by Josef Makovitzky (Rostock, Germany) and Zsuzsa Várkonyi (Szeged, Hungary) and took place in the Biological Center of the Hungarian Scientific Academy in Szeged. This special issue of Acta Histochemica arises from the papers presented at this Symposium and is in honour of János Fischer.
In the first part of this issue, the contributions summarize the possible alignment of oligosaccharide components and their linear oriented vicinal hydroxyl groups in amyloid deposits and various biological structures based on the results of different topo-optical reactions. In the second part of this issue, contributions deal with lectin histochemistry and biology, which was János Fischer's main field of work between 1980 and 1999. The third part of the issue focuses on immunology and immunohistochemistry. The last article deals with anisotropic biological samples using differential polarization laser scanning microscopy (DP-LSM).
We are grateful to Acta Histochemica and the Editor-in-Chief, Dr. Susan Brooks, for supporting this special issue to commemorate the first János Fischer Memorial Symposium.

Josef Makovitzky, and Susann Richter
Department of Neuropathology, University of Heidelberg, Im Neuenheimer Feld 220, D-69120 Heidelberg, Germany

Prof. Fischer János emlékére (1945-1999)

Tíz évvel ezelőtt hunyt el Fischer János professzor, a hisztokémia nemzetközileg elismert, kiemelkedő művelője.

Dr. Fischer János 1945. április 20-án született Sopronban. A Pécsi Tanárképző Főiskola biológiai tanári szakát 1968-ban végezte el, majd gimnáziumi biológia tanári oklevelet és egyetemi doktori címet szerzett Debrecenben a Kossuth Lajos Tudományegyetemen.

1974-ig a Pécsi Orvostudományi Egyetem Neurológiai és Pszichiátriai Klinika neuropatológiai laboratóriumában dolgozott tudományos munkatársként.

1974-ben került a karizmatikus egyéniségű Romhányi György professzor munkatársaként a Patológiai Intézetbe. Ez a találkozás meghatározta egész további tudományos tevékenységet, Romhányi professzort mindig nagy tisztelettel és szeretettel emlegette tanító mestereként.

Romhányi tudományos vezetése mellett rövid időn belül, 1978-ban védte meg a „Polialdehidekké alakítható makromolekulák orientációjának polarizációs optikai elemzése komplex biológiai struktúrákban" című kandidátusi értekezését. Ebben a munkájában meghatározta a sejtfelszíni cukorkomponensek térbeli orientációját az ún. „anizotrop PAS reakcióval", az „aldehid-biszulfit toluidinkék"-reakcióval (ABT). Leírta a cellulóz, amilopektin és keményítő szemcsék cukorkomponenseinek, azok láncainak, illetve -OH csoportjainak térbeli helyzetét. Az ABT reakció továbbfejlesztéseként kidolgozta a káliumpermanganát-biszulfit-toludinkék reakciót (PBT, 1979), amelynek segítségével a rugalmas rostok helikális struktúráját, illetve az ergasztoplazmatikus RNS rendezettségét mutatta be.

Eredményes együttműködést folytatott egyetemünk társintézeteivel. Az Ortopédiai Klinikával (Prof. Illés Tamás) kooperációban úttörő munkát végeztek a csontok lektin-hisztokémiájának területén. Összehasonlították a lektin-kötő glikoproteinek mennyiségi és lokalizációs tulajdonságait egészséges és tumoros csontokban. Összefüggést találtak a lektinológiai kép változásai és a tumor fejlődési stádiumai között. Az Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézettel közös munkákban (Prof. Kétyi Iván és Emődy Levente) együttműködve meghatározta számos patogén baktérium és gomba felszíni cukorkomponenseinek térbeli helyzetét, azok molekuláris orientációját. Kimutatták többek között, hogy a bakteriális fagocitózis során a neutrofil leukociták felszínén újonnan szintetizált O-acyl sziálsav jelenik meg. Egérmodellt dolgoztak ki a bacilláris vérhas kórszövettani elváltozásainak követésére. Az Idegsebészeti Klinikával közös munkában (Prof. Gallyas Ferenc) az érfalak egyes szöveti elemeinek szelektív kimutatására fejlesztettek ki módszert.

1987-ben szerezte meg a biológiai tudományok doktora cimet (DSc) a "Szöveti glycoconjugátumok lectinkötése és szerkezete" című munkájával. Ezt a ma is aktuális témát biokémiai, immunhisztokémiai és elektronmikroszkópos módszerek segítségével tanulmányozta, részben egy Humboldt ösztöndij keretében (1981-1983) Klein professzorral együttműködve a Kölni Egyetem Patológiai és Immunbiológiai Intézetében.

Fischer megfigyelte, hogy a lektin hisztokémia segítségével a glikolipidek és glikoproteinek ott is kimutathatók, ahol a klasszikus módszerekkel nem jutott eredményhez. Az anaplasztikus gyomorkarcinómák tanulmányozása során regisztrálta a PNA nevű lektin kötőhelyeinek tömeges megjelenését a PAS-reakció negativitása mellett, vagyis a PNA kötőhelyek megjelenése sokkal korábbi indikátora a tumorsejtek glikoprotein szintézisenek, mint a PAS-reakció.

A lektinkötődés tanulmányozása során kapott eredményeit a napi rutin tumor differenciáldiagnosztikában is sikerrel alkalmazta, mivel így az anaplasztikus gyomorrákok biztonsággal elkülöníthetők a gyomor egyéb kissejtes tumoraitól, elsősorban a gyomor malignus lymphomáitól (Pajor, Fischer és Kelényi, 1988).

Kimutatta, hogy a kísérletes emlőtumorokban a PNA kötödés magas szérum ösztrogén-szint mellett lényegesen intenzívebb, ami arra utal, hogy a PNA receptorok megjelenése és a sejtek szekréciós aktivitása között pozitív korreláció áll fenn.

A Pécsről Szegedre történt költözése után Molnárral (1992) együtt tanulmányozták a patogén baktériumok „charge-transzfer" reakció mechanizmusait.

Nemzetközi elismertségét, tudományszervező és irányító képességét bizonyítja, hogy több hisztokémiai és biokémiai társaságnak volt vezetőségi tagja. 1995-ben Szegeden megszervezte a XV. Nemzetközi Lektin Szimpóziumot, amelynek magas szakmai színvonala nagy nemzetközi visszhangot váltott kit.

Máig is fájó, hogy alkotó kora teljében, 53 éves korában tragikus hirtelenséggel távozott el.

2006. szeptember 15-én Szegeden az MTA Biologiai Intéztében szerveztünk egy nemzetközi szimpóziumot az ő emlékére „János Fischer Memorial Symposium" címmel A szimpózium teljes anyagát az „Acta Histochemica" a közeljövőben egy speciálisan az ő emlékének szánt kötetben fogja közölni.

Külön köszönetünket fejezzük ki Fischer Ernő professzornak a rendelkezésünkre bocsátott életrajzi adatokért.

Makovitzky József – Emődy Levente

Gondolatok a 61-es úton

Sajátos, kétlaki életet élek, amióta megbízást kaptam a Pécsi Tudományegyetemen az újonnan alakuló Gyógyszerésztudományi Szak egyik intézetének megalapítására. Sokszor utazom ezért Budapest és Pécs között, autóm jól ismeri már az útvonalat. Lefelé jövet Siófoknál kanyarodom le az autópályáról és rátérek a 61-es útra. Itt már lassúbb a sebesség, és a táj is jobban megmutatkozik az utazó számára.

Ugyanaz az út, és mégis mindig más, mindig tartogat valami újat és megőrzendőt. Időről-időre megállapíthatom, hogy milyen szép ez az ország, és mindezt milyen kevéssé értékeljük. Nyolc év után itthon érzem magam. Mintha Somogy, Tolna, Baranya dimbes-dombos vidékei, erdei, fái, tisztásai, szántóföldjei minden egyes alkalommal új ruhát öltenének, és így köszöntenék a Pécs felé igyekvő, ma már ősz hajú „pesti srácot".

Ha eléggé korán indulok, láthatom a hajnali Napot, ahogy a látóhatár szélén jelenik meg, lassú méltósággal töri át a sötétséget, majd aranyló köntösét teríti szét, ellenállhatatlan magabiztossággal tör az ég tetejére. Megtisztító, új reményt adó fénye beragyogja az egész tájat. (2. fotó – lásd a következő oldalon – a Szerk.)

Milyen sokszor élveztem a percről-percre változó képsort, az egykori hajnali horgászatok idején, a csendes vízparton ülve, belefeledkezve az ámulatba, elvétve a várva-várt reggeli kapást.

Évről-évre a legszebb szeretetsugárzó és egybeolvasztó ünnep a Napbaöltözött Asszony várása, a csángók között a csíksomlyói nyeregben.

Gondolataim néha elkalandoznak, de figyelni kell közben az utat is. Az autók mozgása sok mindent elárul a vezetőjéről. Szinte minden embertípus felismerhető, az óvatos, a bizonytalankodó, a határozatlan, vagy éppen ellenkezőleg a kockáztató, meggondolatlan, erőszakos. Talán még azt is ki lehet találni, hogy ki melyik TV adót nézi, melyik újságot olvassa.

Úgy tapasztalom, hogy a hatalmas kamionok segítőkészebbek, mint a kis Trabantok. Ők valahogy csak az út közepén érzik igazán jól magukat, a kamionok viszont segítik az előzni szándékozókat. Az ember fordítva gondolná. (1. fotó)

Reggelente az út menti fák, virágok látható boldogsággal fürödnek a fényben, a hajnali páracseppek könnyei hamar felszáradnak és magukba szívják az életet adó melegítő sugarakat. Ettől mi is feltöltődünk, jobb kedvre derülünk, napos időben frissebb az ember. Persze ez se mindig tökéletes, mert a napocska néha túlzásba viszi a dolgot, és vakítóan a szemünkbe süt.

Nagykónyi előtt a kőfeszülettől nem messze egy Szinyei kép elevenedik meg, csodálatos, lágyan ringatózó pipacstenger fogad. Már csak a pacsirta hiányzik az égről, de előbb –utóbb biztosan Ő is megjelenik. (3. fotó, 4. fotó)

Nem tudok ellenállni. Órámra nézek, még van egy kis időm, megállok, le kell fényképeznem mindent, hogy soha el ne múljon. Tovább haladván Ady *„győzedelmes búza-szemei"* hirdetik az ember küzdelmét, az életet, a teremtés dicsőségét.

A ragyogó fényt néha leereszkedő fátyol szűri meg. Minden sejtelemessé, rejtőzködővé, titokzatossá válik. Lassítani kell, nehezebbé válik a haladás, a tájékozódás, de ezt is meg lehet szokni. Persze, ha sietnem kell, nem mindig örülök Köd méltósága érkezésének, pedig nagyon szép tud lenni ő is. (6. fotó)

Eső után a felverődő sár zavarja a látást. Ilyenkor szokott kifogyni az ablakmosó folyadék. Olyan érzésünk támadhat, mintha nem csak az autónk, de egy kicsit mi is besározódnánk, a megtisztulás az újrakezdéshez elkerülhetetlen.

Minden köd felszáll egyszer, csak néha nehéz kivárni. A félősen összebújt, már-már reményvesztett napraforgók ismét felegyenesedhetnek, Napba tekinthetnek, és büszkén tarthatják arcukat a fény felé. (5. fotó)

Milyen más volt minden a kezdetkor, 2000-ben, amikor ki kellett találni, létrehozni, megteremteni az intézetet! Vakmerőség volt, de hittem, hittünk benne. Néha elbizonytalanodtam, de az akkori szakvezető, Szolcsányi professzor úr átsegített ezeken a „negatív hullámokon".

Márai Sándor mintha nekem írta volna a sorokat a feladatról és a pillanatról:

„Vigyázz arra, hogy ne mulaszd el a pillanatot, amely csak a te pillanatod, műved kivitelének végzetszerűen kijelölt időszaka. Kényelem, szöszmötölés, gyávaság, lustaság néha késleltetik feladatod kivitelét, noha szíved mélyén tudod jól, hogy az idő telítve van azzal, amit rajtad keresztül el akar mondani, s egy pillanatot sem mulaszthatsz, mert elmondja más helyetted, s nem úgy mondja el, ahogyan te jónak és igaznak hiszed. Tudományban, művészetben, irodalomban, közéletben vannak ilyen sürgető pillanatok, mikor egy igazság megérett és ki kell mondani. S ha úgy érzed, végzetesen éppen téged jelölt ki e feladatra a sors, ne késlekedj, mint a rossz színész, aki elmulasztja a jelenet végszavát. Nem csak műved van, az idő is van. S az időn belül megvan a te pillanatod, melyet nem szabad elmulasztani."

Remélem az Idő méltósága is úgy ítéli, hogy nem mulasztottam el semmi fontosat, és majdani utódom a lehető legjobb formában veheti át „közös gyermekünk" vezetését. Az intézetet nemcsak a mának, a pillanatnak, hanem a messzi jövőnek is terveztük. Tanszékfoglaló előadásom címe sokakat talán meglepett, kíváncsivá tett, de kifejezte a lényeget: *„Száz évvel a centenárium előtt"*.

Ma már „csak" működtetni kell, de nincs megállás. Meg kell teremtenünk az önállóság, a karrá válás feltételeit. Valahogy úgy gondolom, ahogy Liszt Ferenc, a Lamartine nyomán született *Les preludes* kottájára írta:

„Hát mi más az életünk, mint előjátékok sorozata egy ismeretlen énekhez." Közben megérkezem Pécsre és már a napi feladatokon gondolkodom, kivel kell beszélnem, mit kell elvégeznem. Kollégáim mindig segítőkészek, megértőek, mindenben számíthatok rájuk. Megszerettem ezt a várost, az egyetemet és most már azt is megérteni vélem, hogy tulajdonképpen miért, és hogyan is kerülhettem én ide. Szabó Árpád gondolatai is segítenek a felismerésben:

„Sorsomat nem én irányítom. És meg kell, hogy elégedett legyek, mert sokkal jobb jött, mint amit szerettem volna."

Az út egyik végén tehát az intézet vár, a pécsi kollégák, a hallgatók, az út másik végén családom, édesanyám, feleségem, kisfiam, Lurkó kutyám, teniszütőm, könyveim, békés kis kertünk virágai, fái.

Sötétben nem szeretek vezetni, időben kell elindulnom. Visszafelé a késő délutáni sugarak lágyan érintik a felszínt, szinte elsiklanak felette. A súroló fényben a táj különös részletességgel mutatkozik meg.

A fák árnyékai hosszasan nyújtóznak a késő délutáni fényben. Nap méltósága pihenni készül. (7. fotó)

Az út végén keresztet vetek. Nem megszokásból, hanem mert hálát érzek mindezért az ajándékért, gyönyörűségért, és hogy ismét hazaérkezhetek.

Ide is, oda is.

Dévay Attila, a PTE Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai intézetének igazgatója

1

2

3

4

5

6

7

Egy könyvről és szerzőjéről ■ Benke József: Az orvostudomány története

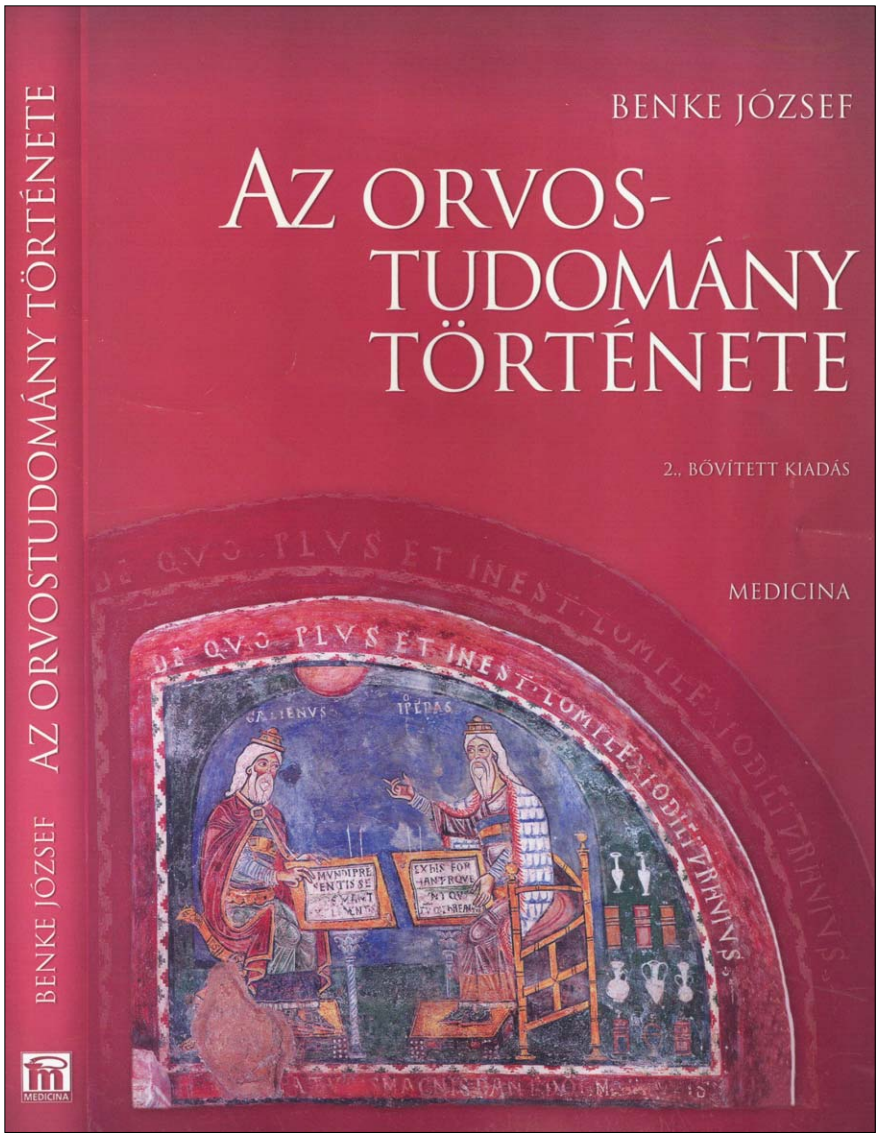

Egyetemi éveim egyik nagyon inspiráló korszakaként emlékszem vissza azokra az időkre, amikor intézetünkben kollégáimmal, akik számos szakmát képviseltek — orvos, filozófus, szociológus, közgazdász, neuropszichológus, történész — egy csendes folyosó végét klubnak tekintve, nagy rendszerességgel déli kávézásra gyűltünk össze. Nem tudom, hogy ezt expressis verbis valaha is kimondtuk volna, de a kávézás valójában csak ürügy volt. Igazából a világ, az ország, az egyetem, a tudományos élet helyzete, gondjai-bajai, problémái érdekeltek bennünket, erről beszélgettünk, vitáztunk nap mint nap, sokszor igen hevesen. Ebben a mi kis s „agytrösztünkben" hamar megbecsült helyet vívott ki magának történész kollégánk: **Benke József.** Gyorsan nyilvánvalóvá vált, hogy az ő széles körű történelmi tudása, felkészültsége milyen sokat jelent számunkra, főleg a társadalmi-történelmi problémák megítélésében. Egy idő után azonban az is kiderült, hogy a szellemi hatás nem egyirányú. Az intézeti orvosok befolyása, az orvostudományi egyetem genius loci-ja, nagyon hamar megérintette, sőt talán azt is mondhatom, hogy erőteljesen és véglegesen megragadta őt. Egyszer csak orvostörténelmi speciális kollégiumot hirdetett, jegyzetet írt, sőt orvostörténeti múzeumot kezdett létrehozni. Ennek anyaga hamarosan olyan nagyra nőtt, hogy a tárgyak egy részét csak az egyetemen kívül, egyébként egy illusztris pécsi belvárosi épületben, az úgynevezett Vasváry Házban lehetett elhelyezni. (A Vasváry Ház termeit nemrég sajnos elvesztettük, a bennük volt anyagot ma a PTE Egyetemi Könyvtárban lehet megtekinteni.) Ennek a múzeumnak később ő lett a kinevezett igazgatója. Aztán az orvoskar több intézetének történetét írta meg, majd egy nagyobb szabású könyvet, az orvostudomány történetét, a most bemutatni kívánt könyv első változatát publikálta.

Benke József legújabb könyve talán az első olyan orvostörténeti tankönyv – legalábbis az én ismereteim szerint – amelynek bevallott célja, hogy az orvoslás történetét egyrészt az **egyetemes történelem** folyamatába ágyazva, másrészt a **művészettörténettel** való összefüggésében mutassa be. Ezzel kapcsolatban mindig azt hangoztatta, hogy egyrészt az orvoslás egyidős az emberiséggel, másrészt, hogy az egyetemre kerülő fiatalság történelmi és művészettörténeti ismeretei enyhén szólva is hiányosak.

A könyv a **Bevezetés** után tíz nagy fejezetben tárgyalja mondanivalóját, mindegyik fejezet végén **Függelékkel,** amelyben a fejezet témájához kapcsolódó egy vagy több, fontosabb, érdekesebb téma kifejtését adja.

A Bevezetés utáni függelék (alcíme: *A címlap öt orvosa)* megértéséhez el kell mondani, hogy ez a könyv első (ugyancsak Medicina általi) kiadásának a borítóján lévő képekre (Imhotep, Galénosz, Hippokratész, Ibn Színá, Landsteiner) vonatkozik.

Ezután az egyes fejezetek: az **archaikus,** majd az **antik** medicina (amelyben részletesen foglalkozik a Corpus Hippocraticummal), a **középkori orvoslás** (ebben bő terjedelemben tárgyalva az egyes nyugati medicina történetekben fölényeskedve, de Benke által a megérdemelt elismeréssel és méltatással kezelt arab orvostudományt; a függelékben pedig a pestisről és a Hagia Sophiaról olvashatunk részletesebben), **az egyetemek – a rendszeres orvosképzés megindulása** (a függelékben többek között az első egyetemről, a Muszeion-ról), **a reneszánsz és a humanizmus – a barokk medicina** (a függelékben Raffaello: Az athéni iskola c. híres festményének ismertetésével) témaköröket tárgyalják.

Az ezután következő fejezetek már nem több évszázadot fognak át, hanem csak egy-egy századot ölelnek fel: **A XVIII. század orvostudománya; a XIX. század orvostudománya** (a függelékben J. Müller és iskolájáról, Pasteurről, Virchowról); **Orvosi szakágazatok a XIX. században** (13 szakágazatot tárgyalva, természetesen röviden, de a függelékben külön szerepel még az ortopédia történetének "rövid áttekintése" – 21 oldalon!, amiben nyilván szerepe van annak, hogy az ortopédia történetét – a klinika felkérésére – korábban már külön és részletesen megírta.)

Következik **az orvostudomány a XX. század első felében** (a függelékben az orvosi – élettani — Nobel-díjasokat és kitüntetésük indokolását sorolja fel) végül pedig **a magyar orvostudomány története az első egyetemekig** (a függelékben a pécsi orvosegyetem-orvosi kar rövid történetét foglalja össze, – amit korábban már szintén több változatban is és részletesen megírt és publikált) zárja a művet.

Benke József 330 oldalas orvostörténeti könyve óriási ismeret- és tudásanyagot tartalmaz. Ez a könyv több mint tankönyv, nyugodtan tekinthetjük akár kézikönyvnek is. Csak halkan merem megjegyezni, mert szemtelenségnek hathat, ha egy ilyen kitűnő könyvvel szemben további igényeket támasztunk, de egy tárgymutató már valóban tökéletessé és kézikönyvé tette volna. És ha már kritika, akkor hadd említsem meg azt is, hogy kár, hogy a latin (valamint a 96. oldali arab) nyelvű idézeteket nem mindenhol fordította le, mivel hogy a mai ifjúság nem csak a történelemmel és a művészettörténettel, hanem a latin tudással sem áll valami jól. Nagyon értékelendő viszont a szokásosnál sokkal bővebb, 8-10 oldalas, angol és német nyelvű összefoglaló (ezek is tele a szokásos minőségű képekkel), továbbá a magyar kiadású könyvekből sokszor hiányzó névmutató. Ehhez járul aztán még (e nélkül szerzőnk természetesen nem is lenne igazi történész) az 587 (!) lábjegyzet, amelyek közül némelyik önmaga is egy mini tanulmány, összességükben pedig felérnek egy további kis könyvvel. A további részletekben való elmélyedést egy majdnem 200 tételt tartalmazó bibliográfia segíti.

A fenti néhány szolid kritikai észrevétel természetesen semmit sem változtat azon, hogy a könyv nagyon értékes, jó stílusú, jól érthető (némely mondatában kissé talán az információ bőség zavarával terhelt) mű, ami ennyi információ és óriási adattömeg esetében nem kis teljesítmény.

Külön kell szólni a könyv kiállításáról, amely egyszerűen csodálatos. Album formátumban, elsőrendű papíron, csaknem minden egyes oldalon, legtöbbször egyetlen oldalon is több túlnyomórészt kiváló minőségű színes ábrával. Ez a kiállítás valóban egy művészettörténeti könyvnek is díszére válna. Mindezért – és ezt nem a kötelező kör teljesítése mondatja velem — dicséret és köszönet illeti a Medicina Kiadót és a könyvet kivitelező győri Széchenyi Nyomdát. A kiadóról szólva érdemesnek tartom megemlíteni azt a manapság gyakori és nagyon helyeselhető szokást, hogy a könyv hátsó borítóján közlik a szerző fényképét és tevékenységének egy rövid összefoglalóját. A mai magyar orvosi történetírás régóta elkötelezett szerzője ezt feltétlenül megérdemelné, illetve megérdemelte volna..

Mindezek után magától értetődik, hogy a recenzió írója a könyvet a legmelegebben ajánlja minden orvostanhallgatónak és orvosnak, sőt a kultúr- és orvostörténet iránt érdeklődő minden olvasónak. Mindenkinek ajánlom, aki ilyen és hasonló szellemi-esztétikai gyönyörűséget szívesen vesz a kezébe, hogy olvassa, nézegesse, élvezze, saját könyvtára polcain őrizze. Mert ez a könyv alkalmas arra, hogy hozzájáruljon egy olyan szélesebb körű társadalmi-történelmi-filozófiai műveltség megszerzéséhez, amely az orvosi közösséget mindig is jellemezte, és amelynek szükségességét a tudós uralkodó, II. Frigyes német-római császár (uralkodott 1220-1250) az általa írt Melfi Alkotmányban az orvosokkal szemben már évszázadokkal ezelőtt, mint követelményt fogalmazott meg.

(Második, **bővített kiadás, Medicina Könyvkiadó – Győri Széchenyi Nyomda, 2009. 4800 Ft.**)

Prof. Vereczkei Lajos
PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet

ERASMUS PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A PTE Általános Orvostudományi Kara pályázatot hirdet OKTATÓK részére LLP/ERASMUS oktatói ösztöndíj elnyerésére a 2009-2010-es tanévre.

Pályázati feltételek:
Pályázatot nyújthat be az az oktató, aki

- a kari bilaterális szerződések függvényében az adott partnerintézményben
  oktatási tevékenységet folytat, melynek időtartama minimum 3 nap maximum 1 hét, kötelezően legalább 5 tanítási óra (kutatási tevékenységet az ERASMUS program nem támogat!);
- a Kar oktatási tevékenységében teljes-, vagy részmunkaidőben (óraadóként) foglalkoztatott;
- magyar állampolgárságú, vagy Magyarországon érvényes letelepedési, illetve tartózkodási engedéllyel él, mint menekült, hontalan vagy állandó lakos.

A Kar partnerintézményei, ahol oktatási tevékenység folytatható:

Csehország, Charles University in Prague, Faculty of Hradec Kralove (2 fő) - Medicine
Csehország:, Charles University in Prague, First Faculty of Medicine (1 fő) - Medicine
Németország: Eberhard Karls Universität Tübingen (1 fő) - Medicine
Németország: Ernst-Moritz-Arndt Universitat Griefswald (2 fő) – CommunityMedicine/Migration Health
Görögország: Aristotle University of Thessaloniki (1 fő) - Medicine
Spanyolország Universidad de Salamanca (1 fő) - Medicine
Portugália: Universidade do Porto (1 fő) - Medicine
Finnország: University of Oulu (1 fő) – Language and Philological Sciences
Szlovénia: Univerza v Mariboru (1 fő) - Medicine
Belgium: Katholieke Universitet Leuven (1 fő) - Medicine

További információ kérhető: Tomózer Anett, kari Erasmus koordinátor, illetve: 72 536 298, ÁOK - Pályázati Iroda
A kiírás illetve a jelentkezési lap megtalálható és letölthető a Kar honlapjáról: http://aok.pte.hu/index.php?page=egyseg&egy_id=1780&menu=dinam&dmid=98&nyelv=hun

A pályázathoz csatolandó:

- mely intézményben szeretné az ERASMUS oktatói tevékenységet folytatni (több intézmény is felsorolható, rangsorolva);
- milyen témában kíván előadásokat tartani;
- az előadások pontos címe és nyelve, oktatói munkaterv.

Egyéb információ:

- Az oktató kiutazására a kari pályázati eljárás lebonyolítását követően kerül sor.
- Egy oktató többször is részesülhet ERASMUS ösztöndíjban.
- A pályázatok elbírálását követően minden pályázó hivatalos értesítést kap a pályázat eredményéről, a nyertes pályázók pedig további információkat az ügyintézés menetéről.
- A nyertes pályázó kiutazásáról a Kar hivatalosan értesíti a külföldi partnerintézmény koordinátorát. A további teendők (fogadólevél kérése, szállás intézése, előadásokkal kapcsolatos egyeztetések) intézése az oktató feladata.
- Az ösztöndíj kizárólag a 2009-2010-es tanévben használható fel, az azt követő tanévre nem vihető át.
  Az oktató külföldön tartózkodása idejére ösztöndíjban részesül. Az Egyetem az oktatóval ösztöndíj megállapodást köt.
- A partnerintézményben minimum 5 órát kell tartani.

Fontos tudni, hogy az ERASMUS ösztöndíj nem fedezi teljes mértékben az utazás és a kint tartózkodás költségeit. Az ösztöndíjat elnyert oktatónak adott esetben saját forrásból is hozzá kell járulnia ezekhez a költségekhez.

A pályázat beadásának határideje: 2009. április 27.
A pályázat beadásának helyszíne: személyesen **Tomózer Anett kari Erasmus koordinátor részére (ÁOK, Pályázati Iroda, Szigeti u. 12. Elméleti Tömb, Pathológia melletti folyosó) illetve postán a fenti címre.**

A 90 éves Bauhaus (Weimar-Dessau 1919-1933-2009) Pécsről származó tagjai

A Bauhaust 1919-ben a türingiai Weimarban alapította a belga Henry van de Velde, aki intézmény első igazgatójának – jó érzékkel – Walter Gropiust hívta meg. A Bauhaus a kezdeti sikerek után, politikai okokból 1925-ben Dessauba került át, s itt építették fel 13 hónap alatt a legendás főépületét, melyet 1926-ban adtak át. Hamarosan elkészült a 4. „mestervilla", melyekben 2 főiskolai tanár lakott a családjával

A Bauhaus a szó szoros értelmében alkotóműhely volt. Általa Németország a modern Európa művészeti centrumává vált. Iparművészetet, tárgyformálást (design),tipográfiát, fényképezést, sőt színházat és táncot is tanított. Céltudatos munkára nevelt. A művészi alkotás eszközeként elfogadta a gépet, az ipar és a technológia fontosságát. Az anyag ismeretén alapuló szerkesztőkészséget fejlesztette. A kor problémáit értő, a művészet iránt fogékony, széles látókörű, a környezet alakítására képes mestereket képzett. Dessauban a Bauhaus mindössze 5 osztállyal működött, s 1919-1933 között, amíg a hatalomra jutott nácik be nem záratták, mintegy 1200 hallgatója volt.

1928-1932 között több német városban létesültek ún. „Bauhaus telepek", ezek nagyszerű, szociális megoldásai ma is példamutatóak (Weimar, Berlin, Karlsruhe, Stuttgart, Dessau, Rostock, Essen, Hamburg).

Weimarban, majd Dessauban is több magyar származású, kiváló művész látogatta a Bauhaust, közülük nem egy későbbi professzor.

A dél-dunántúli Pécs városa 2010-ben Európa egyik kultúrális fővárosa lesz. A város, és egész Európa is készül erre a jeles eseményre. Ezt jelzik az utóbbi időben Pécsett megrendezett kiállítások, melyek között a Bauhausszal kapcsolatosak is szerepeltek, hiszen 6 jelentős tagja Pécsről származott, középiskoláikat itt végezték, művészi pályájuk innen indult.

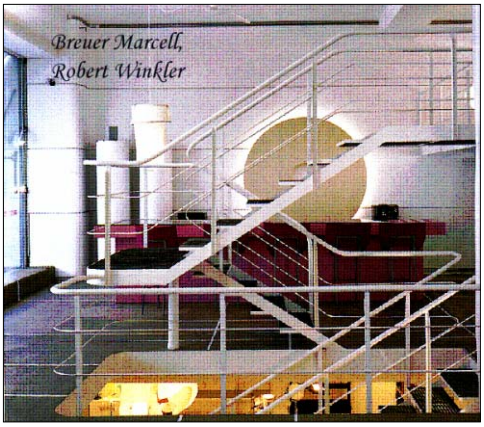

Az első Weimarba „felvett hallgatók" között a pécsi születésű Breuer Marcell, Forbát Alréd, Molnár Farkas, valamint a karancsi születésű Weininger Andor nevei szerepelnek. Az utóbbit Walter Gropius hívta Dessauba, hogy a régi weimari es az új dessaui hallgatok között összekötő kapocs legyen.

Breuer Marcell (Marcel Breuer) 1902-ben született Pécsett, 1920-1925-ig Weimarban, a Bauhaus tagjaként, asztalosmesterséget tanul és mesterlevelet kap. 1925-1928 között, az időközben

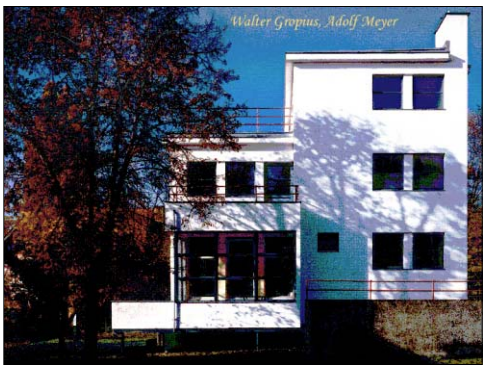

Dessauba áttelepült Bauhausban a műhely vezetője lesz, mely 1925-ben főiskolai státuszt kap. 1927-megalapítja az ún. Standard Möbel céget. 1928-ban saját tervezőirodája van Berlinben. Eredetileg festőnek indul, majd asztalos lesz. Ő az első csőbútorok megalkotója. 1933-ban elhagyja Németországot, 1937-től az amerikai Harvard Egyetem architektura professzora. 1941-ben közös irodát létesít Gropiusszal New Yorkban, mely 1956-ig működik. 1970-ben a Budapesti Műszaki Egyetem díszdoktorává avatta. 1981-ben halt meg New Yorkban. Pályája jelzi, hogy multitalentum volt.

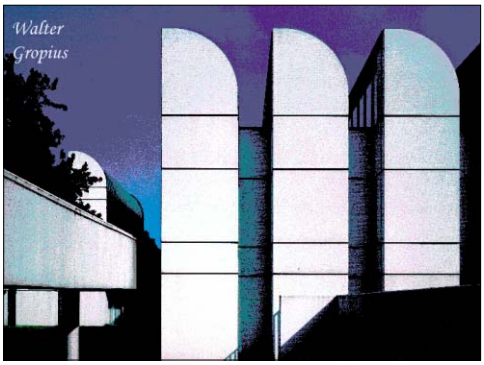

Forbát Alfréd (Fred Forbat) 1897-ben született Pécsett. Budapesti, majd a Müncheni Műszaki Egyetemről kerül Weimarba, ahol 1920 és 1922 között a Bauhaus előadója, fest, lámpákat tervez, majd épületeket. 1925-ben Pécsett él, több pécsi középület és magánház az ő tervezőasztalán öltött formát. Visszatér Dessauba, 1929-31-ig építészként Berlinben is dolgozik, majd a nácik elől Svédországba menekül. Építészeti irodát működtet, s főleg Svédországban középületeket tervez, majd a Stockholmi Egyetemen lesz professzor. 1980-ban a Müncheni Egyetem diszdoktorává avatják. Svédországban hunyt el 1972-ben.

Molnár Farkas (Wolfgang) 1897-ben született Pécsett. Eredetileg festőnek indult. 1920-ban kerül Weimarba, melynek környékén több házat tervez. Visszakerül Budapestre, ahol baloldali nézetei miatt hol felveszik a Magyar Építészeti Kamarába, hol kizárják onnan. Rengeteg lakóházat tervez a budapesti Rózsadombra.

Az ún **KURI manifesztum** szervezője és mentora. 1945-ben Budapest ostromakor tragikus körülmények között halt meg. Walter Gropius így értékelte: „Hivatása mesterének tartom. Túl korán, életműve kiteljesedése előtt halt meg.

A festő és grafikus **Gábor Jenö** (Pécs, 1893. – Pécs, 1968.) és az üvegműves és festő **Johan Hugo** (Pécs, 1890. – Pécs, 1951.) 1919 és 1925 között többször megfordultak Weimárban.

A Bauhaus egyik legérdekesebb egyénisége **Weininger Andor (Andreas)**, Karancson született, Baranyában. Szüleivel kerül Pécsre. Már festeget, amikor édesapja 1920-ban öngyilkos lesz, ettől kezdve a saját lábán kell megállnia. 1919-1921 között már fest a „pécsi körben", itt ismeri meg Molnár Farkast, Gábor Jenőt és Johan Hugót. 1922-ben megy Weimarba, ahol Weininger a Bauhaus mindenese lesz: balettruhákat tervez és zenét szerez, zongorázik, a jazz zenekar vezetője, de közben rengeteget rajzol, fest. 1923-ban a hamburgi Jungfrau kabaré szövegírója, díszlet- és jelmeztervezője, ill. konferansziéja volt. 1925-ben Berchtesgadenba kerül, majd Pécsre megy. Itt éri el Walter Gropius levele, aki kéri, hogy térjen vissza a Dessauba áttelepült Bauhausba. 1925-1928 között a „Bauhaus Band" vezetője. 1927-ben mutatja be az ún. gömbszínház tervét. 1928-ban Berlinbe megy, megnősül, de nem adja fel magyar állampolgárságát. 1933-tól, a nácik hatalomra jutása után alig kap megrendelést. 1938-ban elhagyja Németországot. A második világháború után könyveket illusztrál. 1951-ben Kanadába, majd az USA-ba megy. Több gyűjteményes kiállítása nyílik meg. Az 1987-es Magyar Művészeti Lexikonban

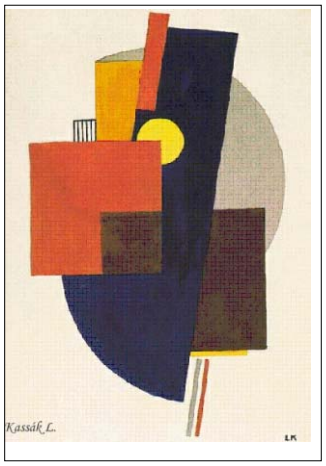

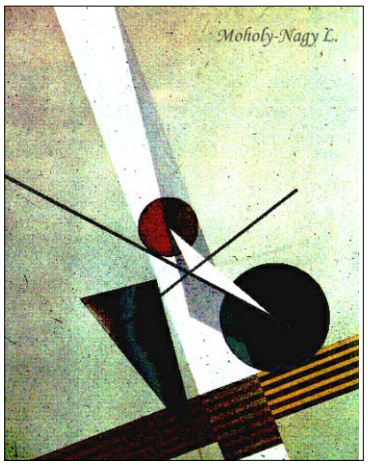

a neve sincs megemlítve, miközben Németországban már több gyűjteményes kiállítással szerepelt! Végre 2007-ben, halála után 20 évvel kerül sor első gyűjteményes kiállítására Pécsett.

A Bauhaus művészete megkerülhetetlen. Hatása ma is él, mindennapi életünkben jelen van. Igazán csak 1932/1933-ban jelenik meg Európában, majd feloszlatása után a volt hallgatók művészetét az egész világon szétviszik.

MJ

NOBEL-DÍJASOK

The Nobel Prize in Physiology or Medicine 2008

The Nobel Prize in Physiology or Medicine for 2008 with one half to
HARALD ZUR HAUSEN for his discovery of **"human papilloma viruses causing cervical cancer"** and the other half jointly to
FRANÇOISE BARRÉ-SINOUSSI **and** LUC MONTAGNIER for their discovery of **„human immunodeficiency virus"**

Summary

This year's Nobel Prize awards discoveries of two viruses causing severe human diseases.
Harald zur Hausen went against current dogma and postulated that oncogenic human papilloma virus (HPV) caused cervical cancer, the second most common cancer among women. He realized that HPV-DNA could exist in a non-productive state in the tumours, and should be detectable by specific searches for viral DNA. He found HPV to be a heterogeneous family of viruses. Only some HPV types cause cancer. His discovery has led to characterization of the natural history of HPV infection, an understanding of mechanisms of HPV-induced carcinogenesis and the development of prophylactic vaccines against HPV acquisition.

Françoise Barré-Sinoussi and Luc Montagnier discovered human immunodeficiency virus (HIV). Virus production was identified in lymphocytes from patients with enlarged lymph nodes in early stages of acquired immunodeficiency, and in blood from patients with late stage disease. They characterized this retrovirus as the first known human lentivirus based on its morphological, biochemical and immunological properties. HIV impaired the immune system because of massive virus replication and cell damage to lymphocytes. The discovery was one prerequisite for the current understanding of the biology of the disease and its antiretroviral treatment.

Discovery of human papilloma virus causing cervical cancer

Against the prevailing view during the 1970s, Harald zur Hausen postulated a role for human papilloma virus (HPV) in cervical cancer. He assumed that the tumour cells, if they contained an oncogenic virus, should harbour viral DNA integrated into their genomes. The HPV genes promoting cell proliferation should therefore be detectable by specifically searching tumour cells for such viral DNA. Harald zur Hausen pursued this idea for over 10 years by searching for different HPV types, a search made difficult by the fact that only parts of the viral DNA were integrated into the host genome. He found novel HPV-DNA in cervix cancer biopsies, and thus discovered the new, tumourigenic HPV16 type in 1983. In 1984, he cloned HPV16 and 18 from patients with cervical cancer. The HPV types 16 and 18 were consistently found in about 70% of cervical cancer biopsies throughout the world.

Importance of the HPV discovery

The global public health burden attributable to human papilloma viruses is considerable. More than 5% of all cancers worldwide are caused by persistent infection with this virus. Infection by the human papilloma virus is the most common sexually transmitted agent, afflicting 50-80% of the population. Of the more than 100 HPV types known, about 40 infect the genital tract, and 15 of these put women at high risk for cervical cancer. In addition, HPV is found in some vulval, penile, oral and other cancers. Human papilloma virus can be detected in 99.7% of women with histologically confirmed cervical cancer, affecting some 500,000 women per year.

Harald zur Hausen demonstrated novel properties of HPV that have led to an understanding of mechanisms for papilloma virus-induced carcinogenesis and the predisposing factors for viral persistence and cellular transformation. He made HPV16 and 18 available to the scientific community. Vaccines were ultimately developed that provide =95 % protection from infection by the high risk HPV16 and 18 types. The vaccines may also reduce the need for surgery and the global burden of cervical cancer.

Discovery of HIV

Following medical reports of a novel immunodeficiency syndrome in 1981, the search for a causative agent was on. Françoise Barré-Sinoussi and Luc Montagnier isolated and cultured lymph node cells from patients that had swollen lymph nodes characteristic of the early stage of acquired immune deficiency. They detected activity of the retroviral enzyme reverse transcriptase, a direct sign of retrovirus replication. They also found retroviral particles budding from the infected cells. Isolated virus infected and killed lymphocytes from both diseased and healthy donors, and reacted with antibodies from infected patients. In contrast to previously characterized human oncogenic retroviruses, the novel retrovirus they had discovered, now known as human immunodeficiency virus (HIV), did not induce uncontrolled cell growth. Instead, the virus required cell activation for replication and mediated cell fusion of T lymphocytes. This partly explained how HIV impairs the immune system since the T cells are essential for immune defence. By 1984, Barré-Sinoussi and Montagnier had obtained several isolates of the novel human retrovirus, which they identified as a lentivirus, from sexually infected individuals, haemophiliacs, mother to infant transmissions and transfused patients. The significance of their achievements should be viewed in the context of a global ubiquitous epidemic affecting close to 1% of the population.

Importance of the HIV discovery

Soon after the discovery of the virus, several groups contributed to the definitive demonstration of HIV as the cause of acquired human immunodeficiency syndrome (AIDS). Barré-Sinoussi and Montagnier's discovery made rapid cloning of the HIV-1 genome possible. This has allowed identification of important details in its replication cycle and how the virus interacts with its host. Furthermore, it led to development of methods to diagnose infected patients and to screen blood products, which has limited the spread of the pandemic. The unprecedented development of several classes of new antiviral drugs is also a result of knowledge of the details of the viral replication cycle. The combination of prevention and treatment has substantially decreased spread of the disease and dramatically increased life expectancy among treated patients. The cloning of HIV enabled studies of its origin and evolution. The virus was probably passed to humans from chimpanzees in West Africa early in the 20th century, but it is still unclear why the epidemic spread so dramatically from 1970 and onwards.

Identification of virus-host interactions has provided information on how HIV evades the host's immune system by impairing lymphocyte function, by constantly changing and by hiding its genome in the host lymphocyte DNA, making its eradication in the infected host difficult even after long-term antiviral treatment. Extensive knowledge about these unique viral host interactions has, however, generated results that can provide ideas for future vaccine development as well as for therapeutic approaches targeting viral latency.

HIV has generated a novel pandemic. Never before has science and medicine been so quick to discover, identify the origin and provide treatment for a new disease entity. Successful anti-retroviral therapy results in life expectancies for persons with HIV infection now reaching levels similar to those of uninfected people.

Harald zur Hausen, born 1936 in Germany, German citizen, MD at University of Düsseldorf, Germany. Professor emeritus and former Chairman and Scientific Director, German Cancer Research Centre, Heidelberg, Germany.

Harald zur Hausen

Françoise Barré-Sinoussi, born 1947 in France, French citizen, PhD in virology, Institut Pasteur, Garches, France. Professor and Director, Regulation of Retroviral Infections Unit, Virology Department, Institut Pasteur, Paris, France.

Luc Montagnier, born 1932 in France, French citizen, PhD in virology, University of Paris, Paris, France. Professor emeritus and Director, World Foundation for AIDS Research and Prevention, Paris, France.

Françoise Barré-Sinoussi

Luc Montagnier

HPV – human papilloma virus

HPV has a circular, double stranded DNA, protected by capsid proteins.

More than 100 HPV-types are known. HPV16 and 18 cause 70% of all cervix cancers.

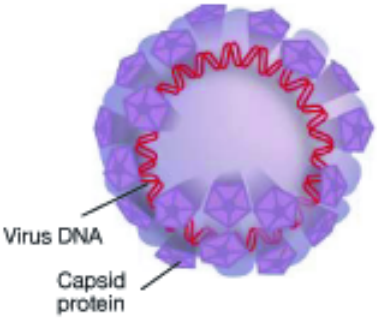

Discovery of HPV DNA in cancer cells

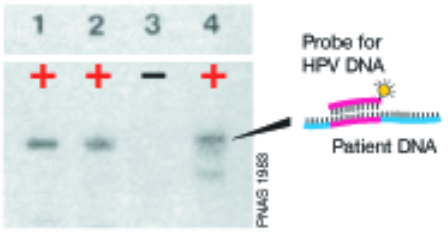

Harald zur Hausen found HPV DNA in patient DNA (+).

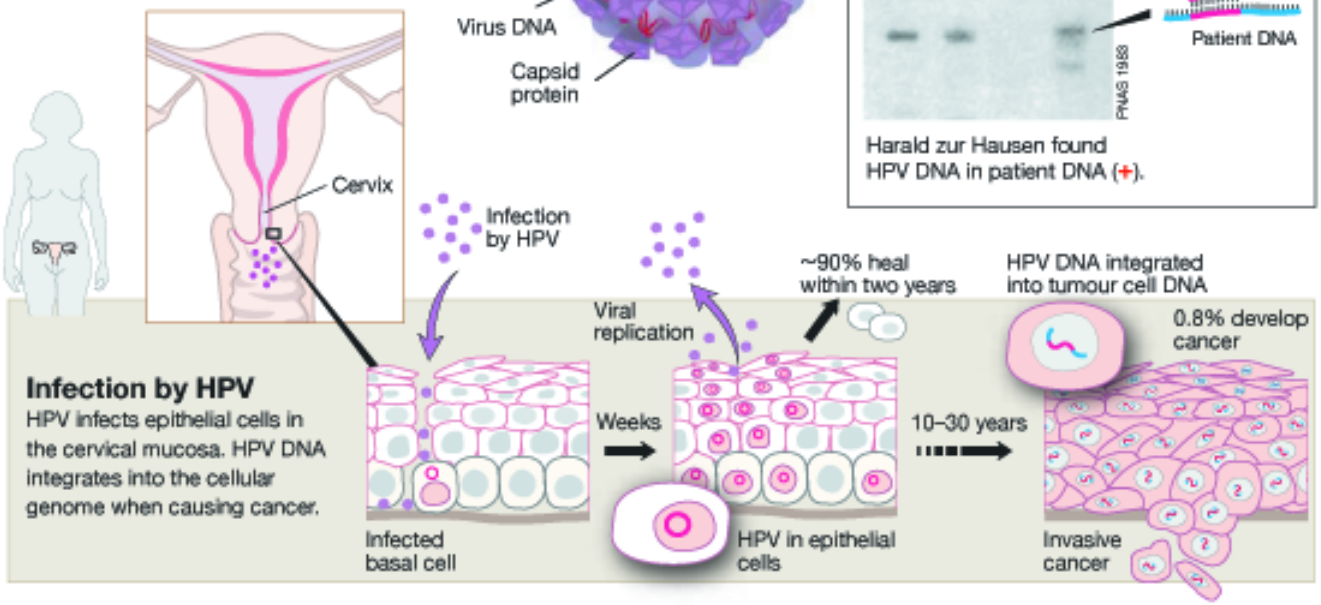

Infection by HPV

HPV infects epithelial cells in the cervical mucosa. HPV DNA integrates into the cellular genome when causing cancer.

HIV – human immunodeficiency virus

HIV is a retrovirus of the lentivirus group. Viral RNA is converted to DNA, which integrates into the cellular genome.

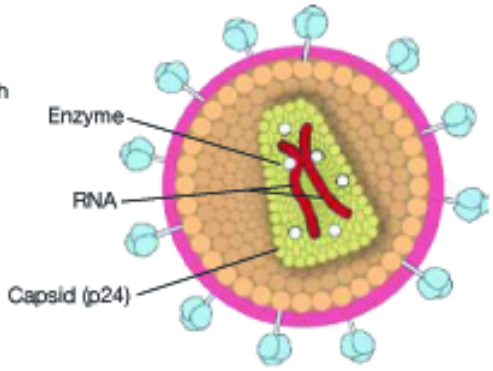

Discovery of HIV in patients

Virus production detected in T cells by reverse transcriptase activity.

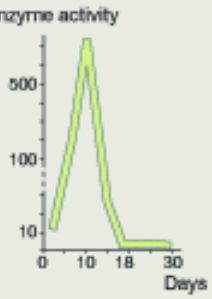

Discovery of an unknown virus

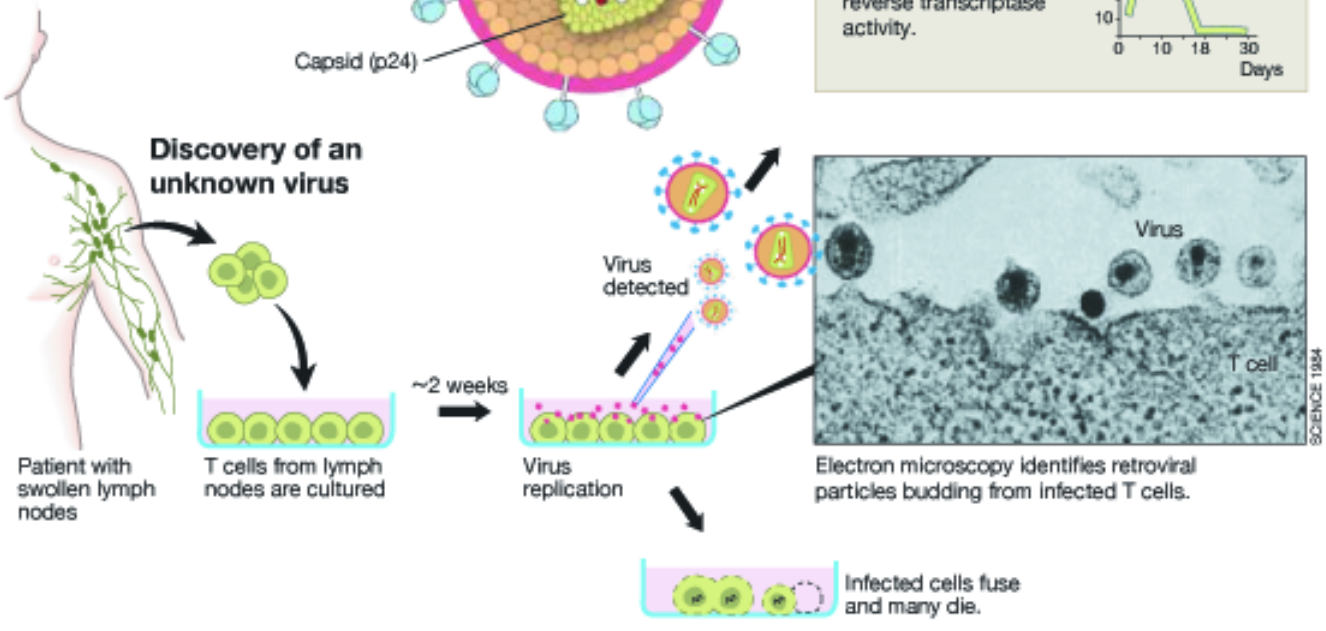

© The Nobel Committee for Physiology or Medicine 2008 Illustration: Annika Röhl
Nobel Prize® is the registered trademark of the Nobel Foundation

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ Belgyógyászati angiológiai járóbeteg szakrendelés indult a TSzDK területén (400 ágyas klinikai tömb, földszint) 2009. februártól *dr. Késmárky Gábor* egyetemi adjunktus vezetésével. Az érbetegeket szerdán és pénteken előjegyzés alapján fogadjuk, az időpontegyeztetést klinikánk recepcióján végezzük: telefon: 1743, 6164 (belső), 536-164 (külső).

■ A Magyar Májkutatási Társaság „Hepatológia 2009" című négynapos kongresszusán február 19-22. között Bükfürdőn az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról Hunyady *Béla, Pár Alajos, Pár Gabriella* és *Vincze Áron* vettek részt. *Hunyady Béla:* „Az újrakezelés lehetőségei krónikus C hepatitisban" és „Haemopoetikus stimuláló faktorok szerepe a krónikus C hepatitis kombinált antivirális kezelése során"; *Pár Alajos:* „Krónikus C hepatitises betegek kezelésének követése a mindennapi gyakorlatban", továbbá „A vírushepatitisek megelőzése és antivirális kezelése mint a hepatocellularis carcinoma prevenciója", és „A terápiás válasz prediktív tényezői és az optimalizált kezelésmód krónikus C hepatitisben az újabb klinikai adatok tükrében"; *Pár Gabriella* (Szereday L., Berki T., Miseta A., Hegedüs G., Hunyady B., Vincze Á., Pár A.): „Az NK és cytotoxikus T sejt killer aktiváló és inhibitoros receptorok dysregulatioja kónikus HCV hepatitisben" címmel tartott előadást.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Központból

■ 2009. február 20-21. között rendezték meg a Magyar Artériás Stiffness Társaság III. Kongresszusát, melyen klinikánkat *dr. Sági Balázs* képviselte „Az autoszomális domináns polycystás vesebetegség és az IgA nephropathia hatása az artériás érfalme-revségre" című poszterével.

A Családorvostani Intézet és III. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ 2009. március 6-7-én Szegeden rendezte a Családorvos Kutatók Országos szervezete (CSAKOSZ) VIII. Kongresszusát, amelyen intézetünk részéről a következő **előadások** hangzottak el:

Rinfel József: A háziorvos szerepe a korai bázis inzulin terápia megvalósításában; *Tóth Erzsébet, Frank Nóra:* Invazív revaszkularizációs eljáráson átesett betegek rizikófaktorainak vizsgálata célértékek függvényében egy vidéki kisvárosi praxisban; *Oberling János, Bán Ildikó, Végh Mária, Nagy Lajos:* A PTE I. évfolyamos orvostanhallgatók kommunikációs oktatásának bemutatása és értékelése; *Prugberger László* oh., *Tóth Ildikó, Rinfel József:* Dohányzási szokások felmérése I. évfolyamos orvostanhallgatók körében a pécsi tudományegyetemen; *Heim Szilvia, Nagy Lajos:* Családorvosjelöltek pharmakotherápiai tudásszintjének felmérése – a káros gyógyszereseményekről tükrében; *Csikós Ágnes, Jhon Mastrojohn, Teresa Albanese, Bán Ildikó:* Családorvosok a terminális állapotú betegek otthoni ellátásáról; *Fortuna János, Trompos Katalin:* Differenciáldiagnosztikai nehézségek súlyos, akut fájdalom esetén; *Dormán Hajnalka:* Bálint-csoportok háziorvosokkal; *Bán Ildikó, Szalai Gábor, Vörös Ágnes, Nagy Lajos, Bíró Ferenc, Battyáni István:* Komplex mobilszűrés Baranya megyében; *Várnai Réka, Végh Mária, Nagy Lajos:* A per os antikoaguláció hatékonyságát befolyásoló tényezők a családorvos szemszögéből.

A poszter szekcióban a következő **poszterek** kerültek bemutatásra: *Frank Nóra, dr. Fintics Klára:* A sántítástól a neuroblastomáig: esettanulmány; *Juhász Judit, Benczenleitner Éva:* „A tej élet, erő, egészség" de nem mindenkinek! Esettanulmány; *Sztanu Krisztina, Dóber Ilona:* Anamnézis és fizikális vizsgálat szerepe eventeratio diaphragmae esete kapcsán.

A Farmakognóziai Tanszékről

■ *Bencsik Tímea* és *Németh Anna* ötödéves gyógyszerészhallgatók előadással szerepeltek a PTE ÁOK 2009. február 19-21. között megrendezett helyi Tudományos Diákköri Konferencián. *Bencsik Tímea* „A VIII. Magyar Gyógyszerkönyv új gyógynövényei és gyógyászati felhasználásuk", *Németh Anna* „*Salvia officinalis* L. és változatainak összehasonlító morfológiai értékelése" címmel tartottak előadást. Hallgatóink Elismerő Oklevelet kaptak sikeres szereplésükért. Témavezetőjük *dr. Papp Nóra* adjunktus volt.

■ *Dr. Molnár Péter* tanszékvezető egyetemi tanár 2009. március 9-én „A karotinoidok *transz-cisz* (*E*/*Z*)-izomerizációjának kutatása Pécsett az 1990-es évek kezdetétől napjainkig" címmel tanszékfoglaló előadást tartott a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztályának ülésén.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Decsi Tamás* egyetemi tanár részt vett a „Recent nutritional approaches for fighting two childhood epidemics of the 21st century: atopic disease and obesity" szimpóziumon Athénban, 2009. március 6-8-án.

Az Orvosi Biológiai Intézetből

Dr. Szeberényi József egyetemi tanár „Tirozinkinázokról- patológusoknak" címmel felkért előadást tartott a 67. Patológus Kongresszuson, melyet 2008. október 9. és 11-e között rendeztek meg Keszthelyen.

A Radiológiai Klinikáról

2009. január 26. és 28. között rendezte meg a Pécsi Radiológiai Klinika a radiológus szakvizsgához kötelező országos szinten tartó tanfolyamot. A három napos rendezvényen több mint 30 előadás hangzott el a radiológia számos területéről. Az előadói gárdát főként a klinika munkatársai adták – *dr. Battyáni István, dr. Boros Szilvia, dr. Csete Mónika, dr. Dérczy Katalin, dr. Fehér Eszter, dr. Harmat Zoltán, dr. Mohay Gabriella, dr. Rostás Tamás, dr. Szalai Gábor, dr. Szepesi János, dr. Weninger Csaba.* Néhány további előadó más klinikáról érkezett: *dr. Kövér Ferenc* (Idegsebészeti Klinika, Pécsi Diagnosztikai Központ), *dr. Zámbó Katalin* (Nukleáris Medicina Intézet) valamint a város másik nagy diagnosztikai munkahelyéről *dr. Grexa Erzsébet, dr. Juhász Erzsébet* (Pécsi Diagnosztikai Központ).

A Szemészeti Klinikáról

2009. március 6-án, Villányban Dunántúli Regionális Glaukóma Szimpóziumot rendeztünk, melyen három vendégelőadó mellett klinikánkról *dr. Biró Zsolt* intézetvezető, *dr. Ajtony Csilla* és *dr. Horváth Adrienn* tartott előadást.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ A Pécsi Szülészeti és Nőgyógyászati „SZALON" továbbképző rendezvényén 2009. február 20-án *dr. Szabó István* egyetemi tanár „Idő előtti burokrepedés és koraszülés", *dr. Csermely Tamás* „Hüvelyi infekciók és terhesség", *dr. Vizer Miklós* „B csoportú Streptococcus infekció a terhesség alatt", *dr. Veszprémi Béla* „A terhesség alatti infekciók genetikai jelentősége", *dr. Ertl Tibor* „Újszülöttkori infekciók kezelése" címmel tartottak előadást.

■ A Szülészeti Klinika adott otthont 2009. február 20-án délután a Schering-Plough gyógyszergyár által szervezett nőgyógyászati pontszerző tanfolyamnak.
A rendezvényen négy tudományos előadás hangzott el, melyet *prof. Bódis József* moderált: *Csermely Tamás:* „Fogamzásgátlás és kardiovaszkuláris szövődmények", *Gőcze Péter:* „Aktualitások a menopauza kezelésében", *Mánfai Zoltán:* „A meddőség kezelése" és *Krommer Károly: „Kemoterápiás szekvencia a petefészekrákos betegek kezelésében".*

■ *Dr. Gőcze Péter* egyetemi tanár felkért előadást tartott „Paradigmaváltás a hysterectomia kapcsán preventív céllal végzett kétoldali oophorectomia indikációjában" címmel a Menopausa Ambulanciák Továbbképző Rendezvényén Óbudán, 2009. február 28-án. Ezen a tanfolyamon ugyancsak felkért előadás formájában számolt be *dr. Kállai János* egyetemi tanár a PTE Magatartástudományi Intézet és a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika közös vizsgálatainak eredményéről „A menopausa pszichológiai kontextusa" címmel, melynek társelőadói *dr. Károssy Katalin* és *dr. Gőcze Péter* voltak.

Dr. Koch Sándor professzor

a biológiai tudományok doktora, virológus, c. egyetemi tanár
a Salk- és a Sabin-vakcina hazai megvalósítója, az Eötvös József koszorú,
a Szentágothai János-díj és a Magyar Örökség Díj kitüntetettje
2009. február 5-én, életének 85. évében súlyos betegség után elhunyt.

http://gytsz.pte.hu

Tisztelt Kollégák!

Örömmel jelentem, hogy mai naptól az alábbi címen megtalálható a WEB-en saját honlapunk:
http://gytsz.pte.hu
Az oldal csatlakozik a PTE honlapjához, onnan is elérhető. A lap megjelenésével bemutathatjuk szakunkat, intézeteinket az érdeklődőknek.

Kilépünk az „ismeretlenség homályából" és remélhetően ez a WEB oldal

- kedvet csinálhat az érdeklődő, potenciális felvételizőknek (jelenleg a legfontosabb cél !!!)
- folyamatos kapcsolattartásra ad lehetőséget egyetemek, karok, intézetek, és hallgatók között
- reklám, önreklám (jó értelemben) lehetőségeket nyújt
- segíti a kapcsolatfelvételt (oktatók bemutatása, oktatási, kutatási tevékenység, publikáció...)
- hazai és külföldi kapcsolatok fejlesztéséhez (angol nyelvű változat is készül)
- a külföldi hallgatók képzésében is segíthet

Kérem, szíves hozzászólásotokat, ötleteiteket, bírálatot is (módjával).

Intézetünk már elég sok anyagot feltöltött magáról, ehhez hasonló módon (törekedjünk egységes szerkezetre !) töltsétek fel Ti is az intézeti oldalakat. A mai nappal még elküldtem néhány ötletet, felkérést a tisztségviselőinknek, hogy egészítsék ki a további ismertetőket, információs helyeket.

A technikai kivitelezés, formaterezés, szerkezet létrehozása Pál Tamás tanársegéd úrnak köszönhető.

Az eddig felkerült általános és intézeti szövegekért én vagyok a felelős.

KÉREM REKLÁMOZZÁTOK : **http://gytsz.pte.hu**

A kari oldalunk jövendő címét már előre lefoglaltuk: http://www.gytk.pte.hu
Hajrá Pécs!!!

Üdvözlettel: **Dévay Attila**

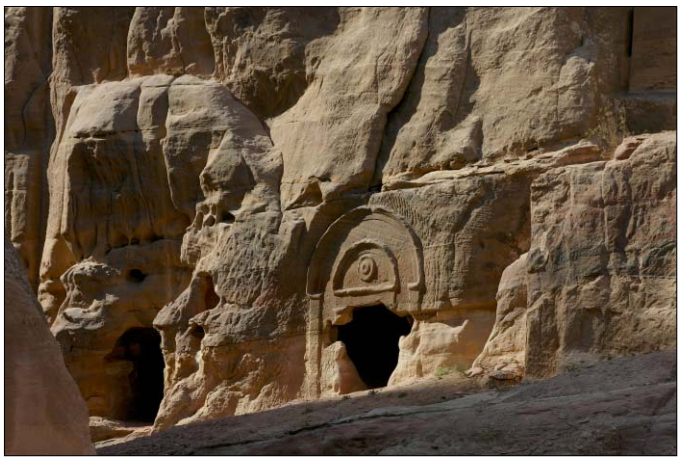

Petra, a nabateusok városa

Petra a világ nyolcadik csodája. Gyönyörű egységet alkot az ókori romváros a természeti környezetével. Nem véletlenül lakják már a kőkorszaktól ezt a vidéket az emberek. A horitákat az edomiták követték, majd a 4. században a nabateusok foglalták el ezt a vidéket.

A nabateus törzsek nagyon hamar felismerték a jól védhető és jól élhető szűk szorosok és hatalmas szurdokvölgyek jelentőségét, hiszen itt még a nagy kincs, a víz is egy bővizű patak és több forrás formájában rendelkezésükre állt. Letelepedtek és létrehozták a homokkőbe vésett várost. Biztos pozíciókból védték és ellenőrizték a kereskedelmi útvonalakat felhagyva nomád életformájukkal. A karavánutakat megadóztatták, őrizték a karavánok áruit, ellátásukat is magas színvonalon látták el, ezekből gazdagodtak meg. Később maguk is kereskedni kezdtek, árucikkeik az élelem és víz mellett a tömjén volt. A tömjénfa gyantája nem csak gyógyhatású szer, hanem értékes vallásos áldozati ajándék is volt. A nabateusok birodalma a Vörös-tengertől egészen Damaszkuszig terjedt. Petra fénykorában fejlett infrastruktúrával rendelkezett, bővizű forrásait és a bőséges esőket ciszternákba gyűjtötték. A vízvezetékek behálózták az egész várost, ezek még ma is használható állapotban vannak. A biblia szerint Mózes itt fakasztott vizet a sziklából a Kánaán felé vándorló zsidóknak.

Petra virágkora Kr.e. 200 és Kr. u. 100 között volt. Kőfalakból faragták ki hatalmas épületeiket, templomaikat, lakóházaikat és sírboltjaikat. Tökéletes ciszternaépítő tudományuk volt, fazekasaik, kőfaragóik maradandó alkotásokat hoztak létre. Az épületek homlokzatait felülről lefelé haladva vésték ki a sziklákból. A sziklás völgy kiszélesedésénél 34 monumentális és mintegy 600 egyszerű sírt, több oszlopos szentélyt, áldozati helyeket és lakóházakat hoztak létre. Épületeiken nabateus, római és görög stílusjegyek keverednek. Ezeket a sziklákból kioldódó ásványi anyagok színezik meg. A domináns vöröses és rózsaszínt a vas, fehéret az agyag, szürkét és a feketét a magnézium, zöldet a réz, valamint a sárgát a kén váltja ki.

Petrát Krisztus után 106-ban a rómaiak elfoglalták, majd keresztény püspöki székhely lett. Kr.u. 363. és 747. évi földrengések óriási károkat okoztak Petrának. A kereszténységet az iszlámhódítás söpörte el, ezt követte a Jeruzsálemi Királyság, majd Szaladin győzelmével iszlám fennhatóság alá került. Az Oszmán Birodalom l5l7-től 1918-ig tartott, Petra a jelentéktelenségbe süllyedt. A keresztes háborúk után l812-ig európai ember nem jutott el Petrába, ekkor Johann Ludwig Bruckhardt svájci orientalista Ibrahim ibn Abdullah álnéven, muzulmánnak adva ki magát jutott be a városba. Petráról szóló értékes, érdekes beszámolói népszerűek lettek egész Európában.

Arábiai Lawrence az első világháború ideje alatt jutott el Petrába Fejszál ibn Huszejn sejk társaságában. A bölcsesség hét pillére c. könyvében írja: „Petra a világ legcsodálatosabb helye, csak akkor tudjátok meg, mihez hasonlít, ha odamentek és megnézitek ”

A helybéli beduinok az 1980-as évekig a petrai sziklasírokban laktak, a jordán kormány Wadi Mousába költöztette őket.

Petra méltán került fel az UNESCO világörökség-listájára.
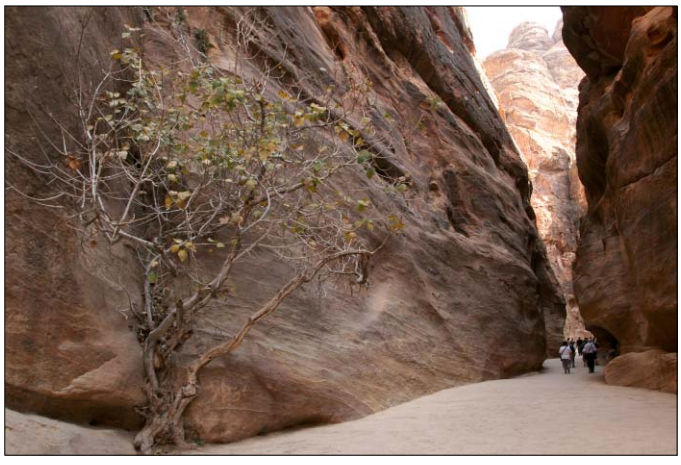
Tám László